

**Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu krakowskiego
w roku 2019**

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Krakowie**

Adam Jędrzejczyk

Kraków 2020

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Spis treści

I.	Informacje ogólne	3
II.	Zapobiegawczy nadzór sanitarny	4
III.	Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych i zatruc związkami chemicznymi	6
IV.	Działania związane z zagrożeniem atakiem bioterrorystycznym	13
V.	Analiza wykonania szczepień ochronnych	14
VI.	Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego obiektów prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą	17
VII.	Ocena stanu sanitarnego obiektów komunalnych	23
VIII.	Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia, żywności, przedmiotów użytku i kosmetyków	29
IX.	Ocena higienicznych warunków pracy w zakładach pracy.....	41
X.	Ocena bezpieczeństwa sanitarnego placówek oświatowo-wychowawczych.....	44
XI.	Profilaktyka w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego.....	46
XIII.	Postępowania interwencyjne	50
XIV.	Ocena końcowa	52

Załącznik Nr 1 - Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego prowadzących działalność na terenie powiatu krakowskiego w roku sprawozdawczym 2019.

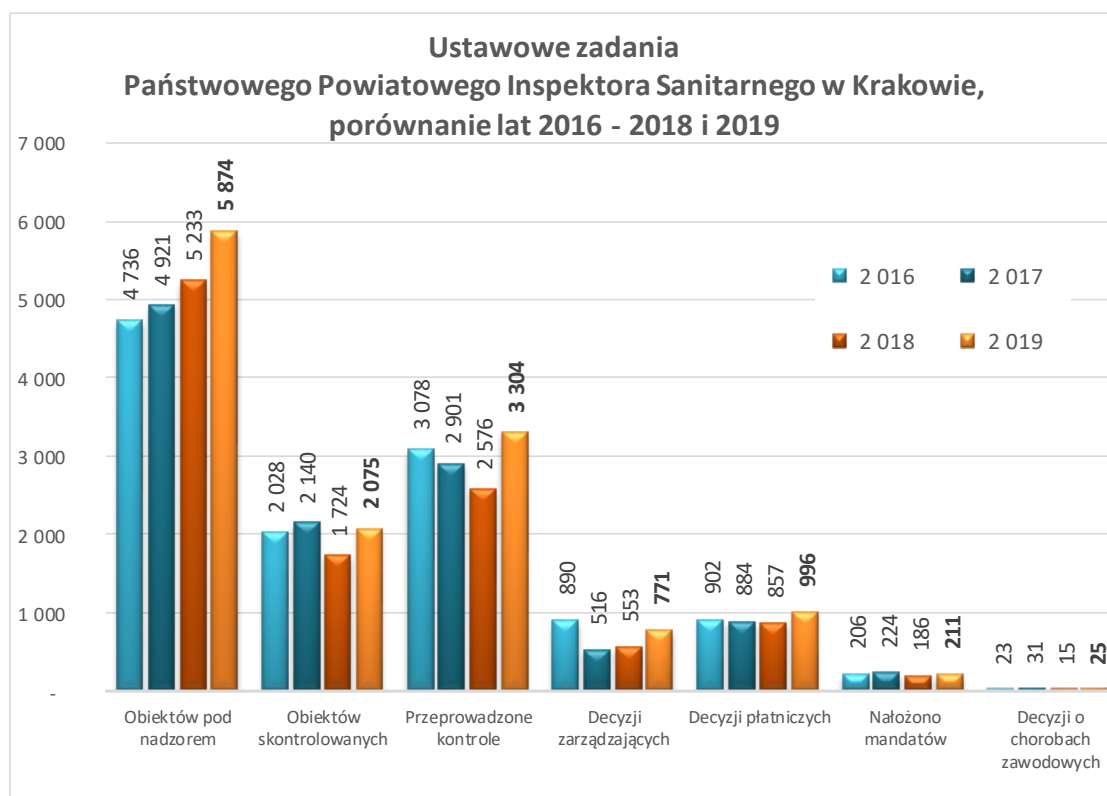
Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019**I. Informacje ogólne**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie wykonuje zadania z zakresu bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu krakowskiego, w skład którego wchodzi 17 gmin położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Miasta Krakowa.

Ustawowe zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowane były przez pionierzy merytoryczne Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Krakowie: Oddział Higieny Żywności, Żywienia, Przedmiotów Użytku i Kosmetyków, Oddział Higieny Komunalnej, Oddział Higieny Pracy, Oddział Higieny Dzieci i Młodzieży, Oddział Epidemiologii, Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Liczba obiektów objętych nadzorem wynosiła ogółem **5 874** (5 233 w 2018 roku), z czego skontrolowano **2 075** (1 724) obiektów.

W roku podlegającym ocenie przeprowadzono **3 304** (2 576) kontrole, wydano **771** (553) decyzji administracyjnych oraz **996** (857) decyzji płatniczych na kwotę **150 389** zł (133 381 zł). Nałożono **211** (186) mandatów na łączną kwotę **37 000** zł (34 350 zł). Ponadto wydano **25** (15) decyzji dotyczących chorób zawodowych w tym **11** (7), stwierdzających chorobę zawodową oraz 14 o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

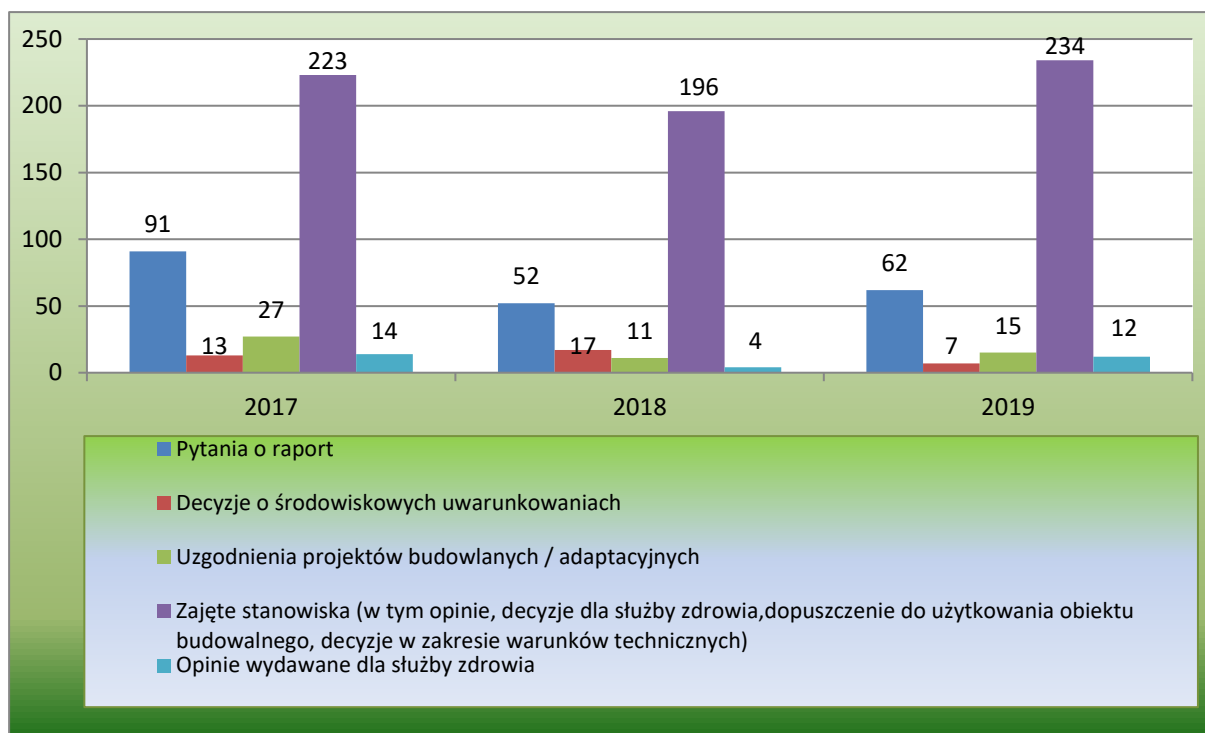
II. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych na terenie powiatu krakowskiego.

Wśród obiektów ocenianych w 2019 r. pod względem spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych znalazły się między innymi takie obiekty jak: obiekty oświaty, zespoły sportowo-rekreacyjne, apteki i hurtownie farmaceutyczne, zakłady gastronomiczne, budynki biurowe i biurowo-usługowe, hotele, centra handlowo-usługowe, stacje paliw, laboratoria badawcze, zakłady usługowe i produkcyjne, zakłady lecznicze.

W 2019 r. w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 541 postępowań administracyjnych, w których zajęto stanowisko (w formie decyzji, postanowienia, opinii sanitarnej lub pisma) w zakresie spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Zadania zrealizowane w 2019 roku (ilość w porównaniu do 2017 r. i 2018 r.)

W trakcie prowadzonych postępowań administracyjnych wydano:

- 50 opinii sanitarnych dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- 69 stanowisk w postępowaniach prowadzonych w ramach ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko,
- 15 opinii sanitarnych uzgadniających projekty inwestycji,
- 173 stanowiska w formie decyzji, postanowień oraz pism dot. innych spraw,
- 234 stanowiska potwierdzające spełnienie wymogów sanitarno-higienicznych w związku z uczestnictwem w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Ocena warunków sanitarno–higienicznych dotycząca nowych obiektów oparta była na wynikach przeprowadzonych kontroli. W roku 2019 przeprowadzono 249 kontroli. W 13 obiektach stwierdzono nieprawidłowości.

Powyższe działania, prowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie, miały na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarnohigienicznego w realizowanych obiektach użyteczności publicznej, w zakładach produkcyjnych a także zabezpieczyć, aby obiekty mogące znacząco oddziaływać na środowisko nie powodowały zagrożenia i uciążliwości dla zdrowia i życia ludzi.

III. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych i zatruc związkami chemicznymi

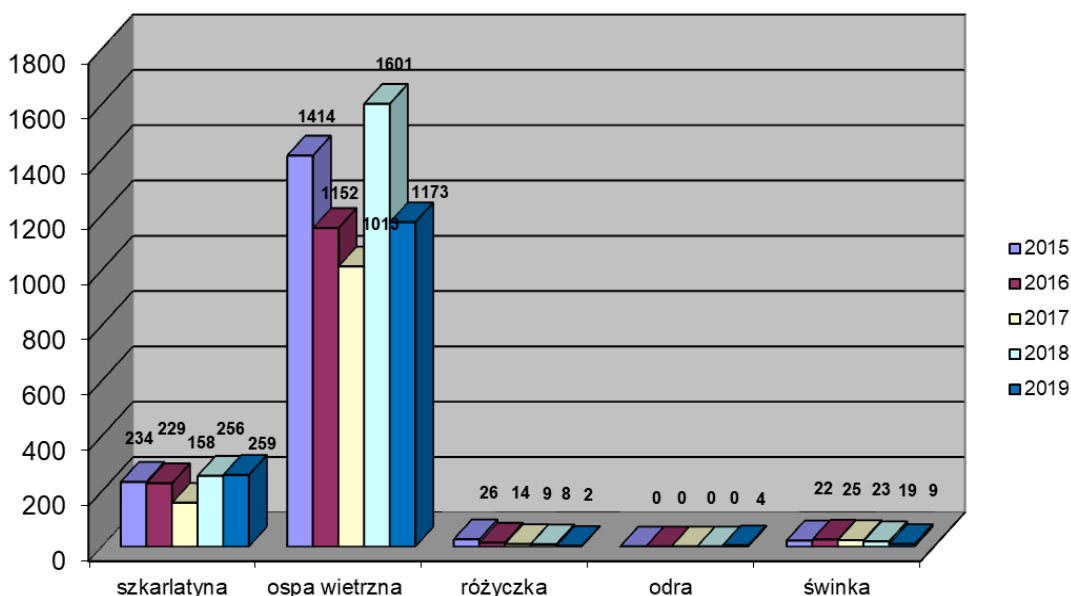
Ocenę sytuacji epidemiologicznej w 2019 roku w zakresie występowania zachorowań na choroby zakaźne podlegające obowiązkowemu zgłoszeniu z terenu powiatu krakowskiego dokonano na podstawie ich zgłoszeń do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie.

W omawianym okresie zgłoszono 23 106 zachorowań na choroby zakaźne, z czego 447 chorych osób było hospitalizowanych. Najwięcej osób hospitalizowano z powodu wirusowego zakażenia jelitowego – 165 przypadków, w tym 86 dotyczyło dzieci do lat 2.

W roku 2019 wśród zgłoszonych przypadków chorób zakaźnych, analogicznie jak w poprzednich latach, dominowała grypa i zachorowania grypopodobne, tj. 20 302 zachorowania, co stanowiło 88% wszystkich zgłoszonych chorób zakaźnych.

Wybrane choroby zakaźne przenoszone drogą kropelkową

Zachorowania na wybrane choroby zakaźne przenoszone drogą kropelkową w powiecie krakowskim porównanie w latach 2015-2019

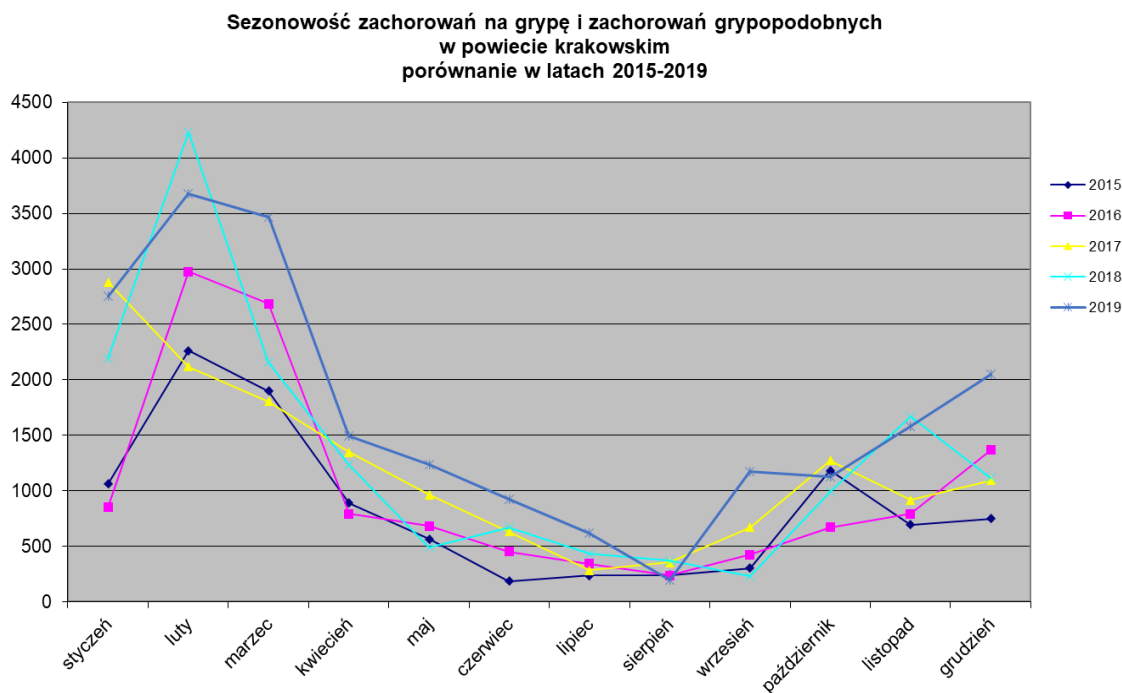

W 2019 roku zaobserwowano spadek liczby zachorowań na ospę wietrzną z 1601 w 2018 roku do 1173 w roku 2019. Ponadto odnotowano 4 zachorowania na odrę, przy czym zauważyć należy, że na przestrzeni ostatnich lat brak było takich zachorowań na terenie powiatu krakowskiego. Wzrost zachorowań na odrę może być spowodowany zwiększoną częstotliwością migracji ludności, a także wynikiem niedostatecznego poziomu wyszczepialności.

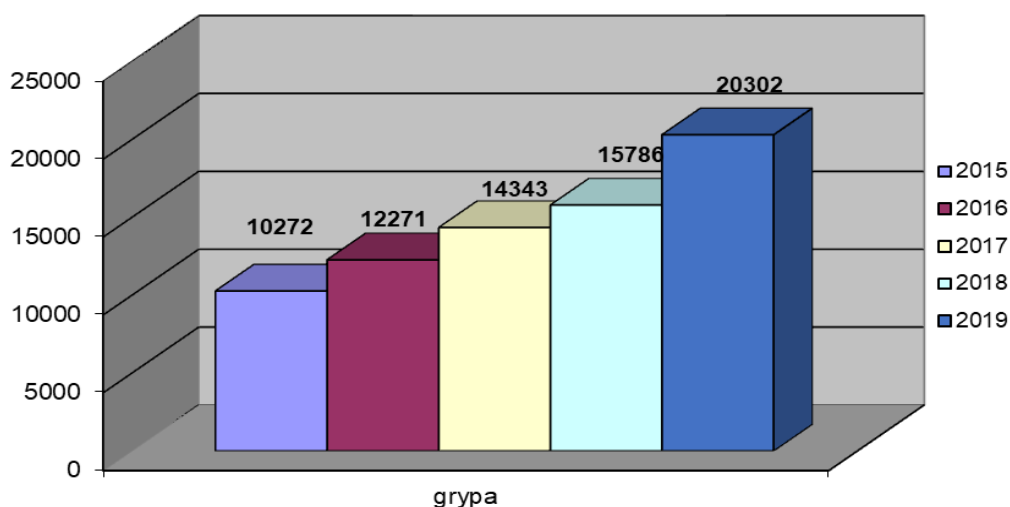
Liczba zgłoszonych przypadków zachorowań na szkarlatynę utrzymywała się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym. Z kolei liczba zachorowań na różyczkę i świnkę zmniejszyła się.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019**Grypa i zachorowania grypopodobne**

W 2019 roku zanotowano wzrost liczby zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne w stosunku do roku 2018. Najwięcej przypadków wystąpiło w okresach od stycznia do marca 2019 r. oraz od października do grudnia 2019 r., co wskazuje na sezonowy charakter zachorowań na grypę.

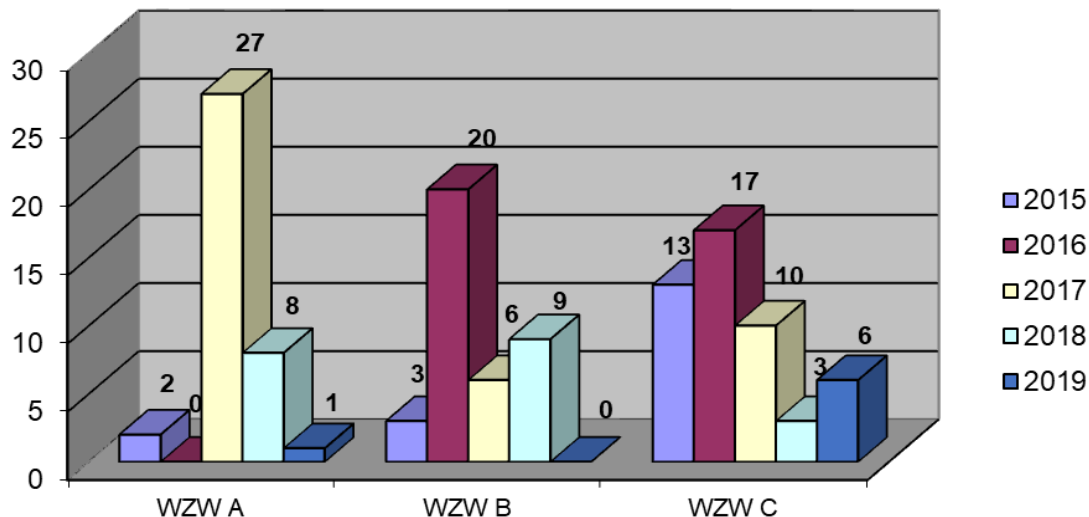
**Zachorowania na grypę i zachorowania grypopodobne
w powiecie krakowskim
porównanie w latach 2015-2019**

Na terenie powiatu krakowskiego w roku 2019 zarejestrowano ogółem 20 302 przypadki podejrzeń i zachorowań na grypę oraz zachorowań grypopodobnych, w tym 7 353 wśród dzieci do lat 14. Hospitalizowano 23 osoby, tj. 21 osób dorosłych i 2 dzieci.

Wirusowe zapalenia wątroby

**Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby w powiecie krakowskim
porównanie w latach 2015-2019**

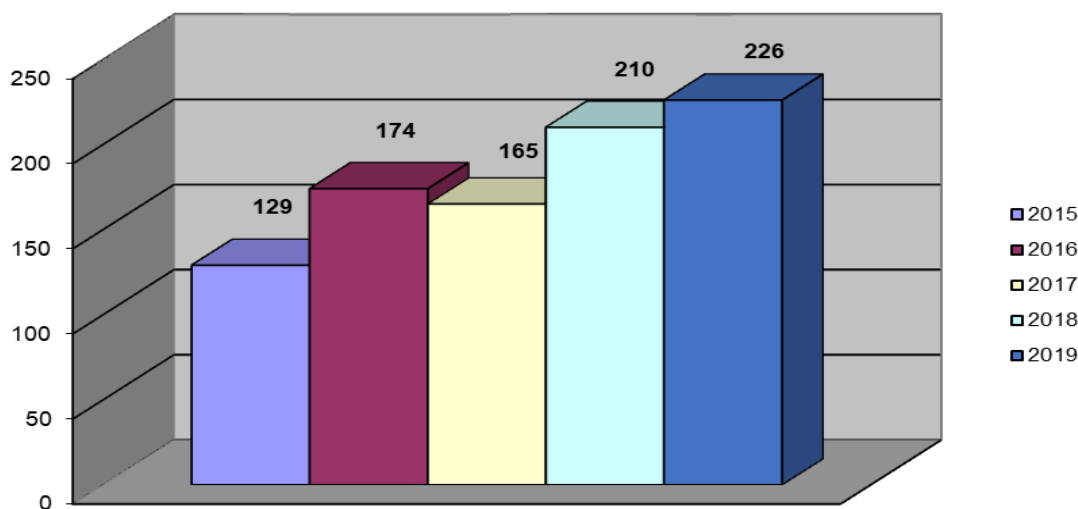

Na terenie powiatu krakowskiego w 2019 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A, co wskazuje na znaczny spadek w porównaniu z rokiem 2018 gdzie odnotowano 8 przypadków zachorowań.

W 2018 roku zauważono nieznaczny wzrost zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (z 3 zachorowań w 2018 roku do 6 w 2019 roku). W omawianym roku nie odnotowano przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typ B.

Borelioza

**Zachorowania na boreliozę w powiecie krakowskim
porównanie w latach 2015-2019**

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

W 2019 roku odnotowano 226 przypadków boreliozy, w tym 5 osób hospitalizowano, co wskazuje na ciągły wzrost liczby zachorowań na przestrzeni ostatnich lat. Odnotowana duża liczba zachorowań jest prawdopodobnie wynikiem większej aktywności kleszczy związanej z coraz wyższymi temperaturami powietrza (łagodne zimy), a także edukacji społeczeństwa w zakresie zgłaszania chorób zakaźnych przenoszonych przez kleszcze i coraz większą dostępnością do badań.

Pozostałe choroby zakaźne

W 2019 roku odnotowano niewielki wzrost liczby zachorowań na krztusiec z 15 w 2018 r. do 23 w 2019 r.). W związku z zachorowaniem na krztusiec 5 osób było hospitalizowanych.

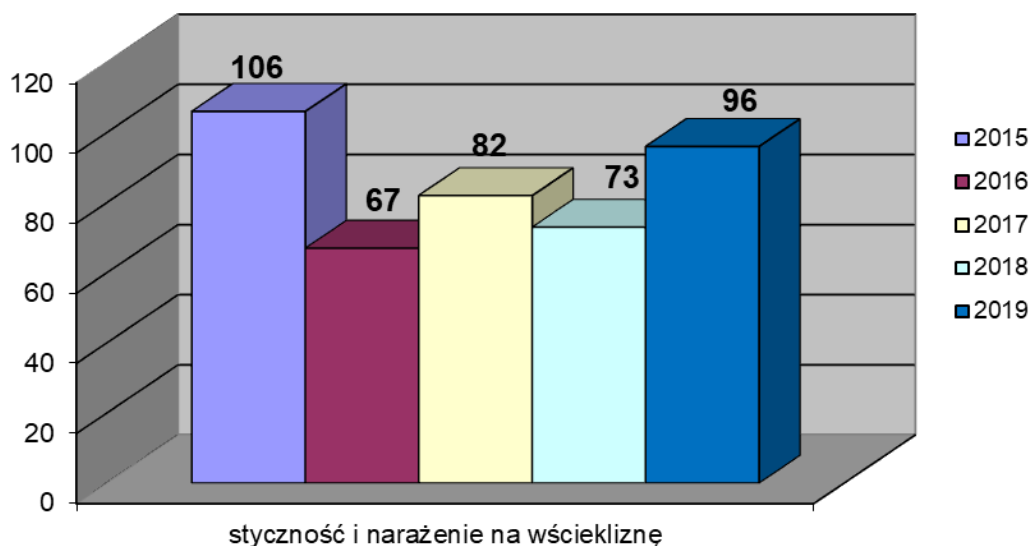
W omawianym okresie zgłoszono 1 przypadek zachorowania na giardiozę (lamblioza) u dziecka płci męskiej, 1 przypadek zachorowania na legionellozę u dorosłego mężczyzny, 1 przypadek zachorowania na ostre porażenie wiotkie u dziecka płci męskiej oraz 2 przypadki zachorowania na kleszczowe zapalenie mózgu, oba przypadki dotyczyły dorosłych kobiet.

Narażenie na zachorowanie na wściekliznę

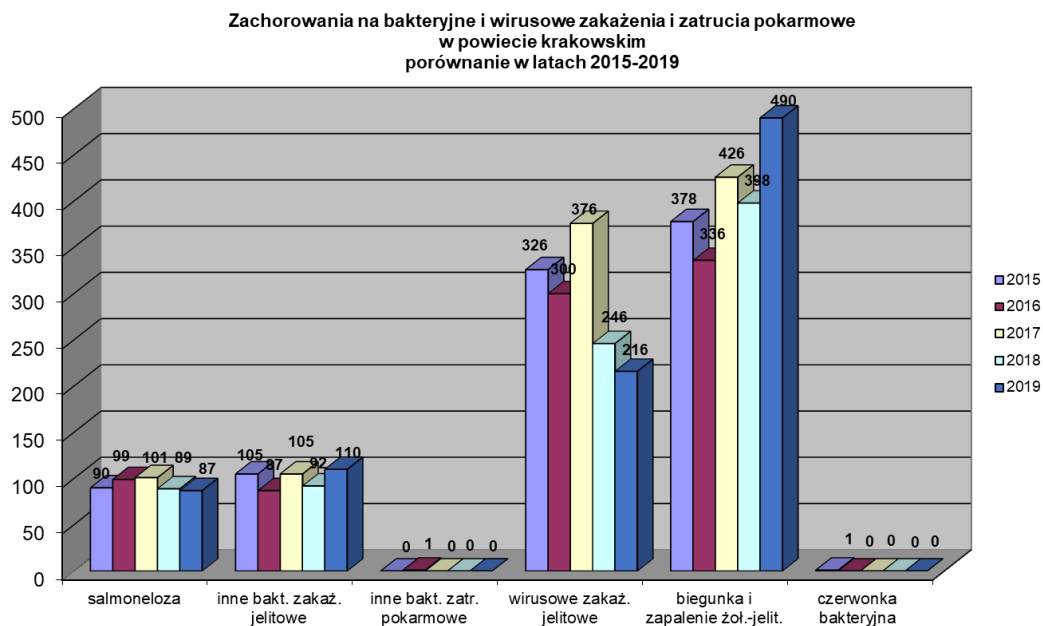
W 2019 roku liczba osób zakwalifikowanych do szczepień przeciwko wściekliznie wzrosła o 23 w porównaniu do roku 2018. Ogółem poddano szczepieniu 96 osób, w tym 4 osoby dodatkowo zabezpieczono surowicą przeciwko wściekliznie.

W analizowanym roku na terenie powiatu krakowskiego nie odnotowano ognisk narażenia na zachorowanie na wściekliznę.

**Styczność i narażenie na wściekliznę w powiecie krakowskim
porównanie w latach 2015-2019**

Zakaźne zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

W 2019 roku w powiecie krakowskim odnotowano ogólny wzrost liczby wszystkich zachorowań na bakteryjne i wirusowe zakażenia jelitowe oraz zatrucia pokarmowe, w stosunku do 2018 roku (wzrost do 877 zachorowań w 2019 roku z 829 w 2018 roku).

Największy wzrost, tj. o 92 przypadki zaobserwowano w stosunku do zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe. Na 877 wszystkich zgłoszonych przypadków zakażeń jelitowych o etiologii wirusowej i bakteryjnej hospitalizowano 349 osób, co stanowiło 40% wszystkich ww. zachorowań. W analizowanym roku ogółem zgłoszono 216 wirusowych zakażeń jelitowych, wśród których dominowały zakażenia wywołane przez rotawirusy, tj. 116 przypadków oraz 67 zakażeń wywołanych przez norowirusy. Odnotowano spadek liczby zachorowań na giardiozę z 4 w 2018 roku do 1 w roku 2019.

W omawianym okresie odnotowano 4 ogniska zakażeń/zatruc przewodu pokarmowego na terenie powiatu krakowskiego. Czynniki etiologiczne, które wywołały zachorowania w ogniskach zatruc pokarmowych to:

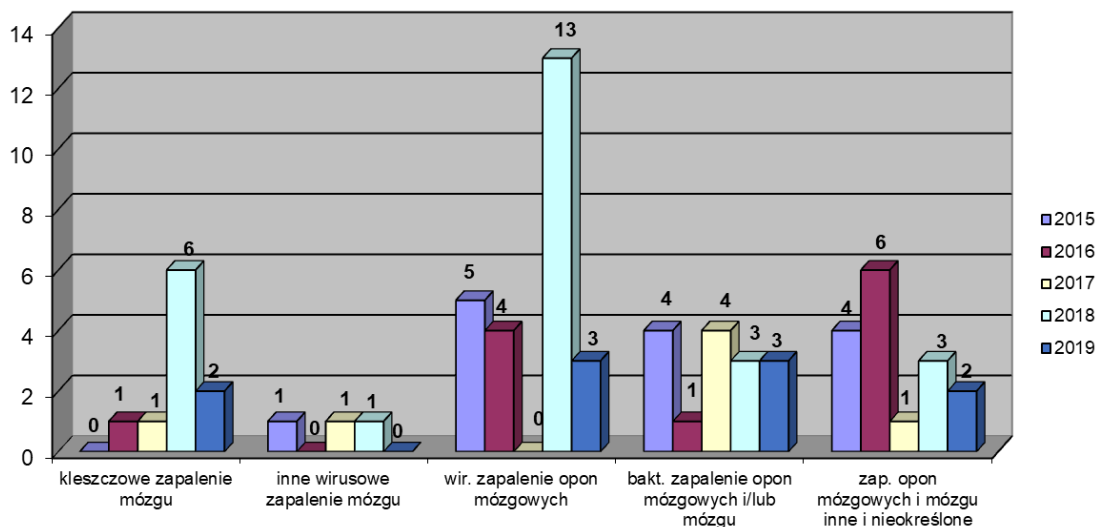
- norowirusy - 3 ogniska epidemiczne, w tym po jednym wystąpiło w szkole, restauracji i szpitalu,
- rotawirusy - 1 ognisko epidemiczne w domu prywatnym.

Podczas przeprowadzanych dochodzeń epidemiologicznych dokonywano analizy możliwości przeniesienia zakażenia m.in. przez spożywaną żywność.

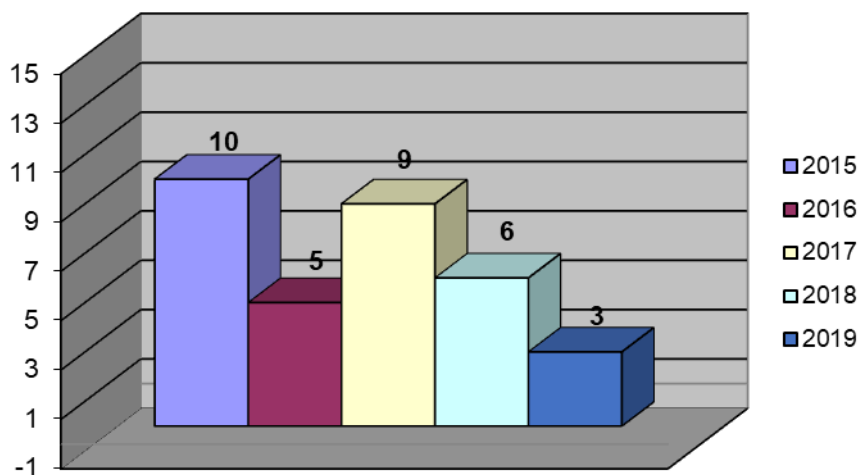
Neuroinfekcje

Na terenie powiatu krakowskiego w 2019 roku ogólna liczba zarejestrowanych przypadków neuroinfekcji spadła do 10 przypadków z 26 zarejestrowanych w 2018 roku. Wszyscy ww. chorzy byli hospitalizowani.

Największy spadek zachorowań odnotowano w przypadku wirusowego zapalenia opon mózgowych, tj. do 3 przypadków w 2019 z 13 w 2018 roku.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019**Neuroinfekcje w powiecie krakowskim
porównanie w latach 2015-2019**

W analizowanym roku zarejestrowano 9 inwazyjnych zakażeń wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae*, wszyscy chorzy byli hospitalizowani. W przeciwieństwie do roku 2018, w 2019 roku nie odnotowano przypadków choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* oraz zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową (w 2018 roku zanotowano 1 przypadek choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae* oraz 4 przypadki zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową).

Zakażenia HIV**Nowo wykryte zakażenia HIV w powiecie krakowskim
porównanie w latach 2015-2019**

W 2019 roku zaobserwowano spadek liczby zarejestrowanych nowo wykrytych przypadków zakażenia HIV, z 6 przypadków zarejestrowanych w 2018 roku do 3 przypadków w roku 2019. Żadna osoba nie była hospitalizowana. Nie stwierdzono zachorowań na AIDS.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019**Choroby przenoszone drogą płciową**

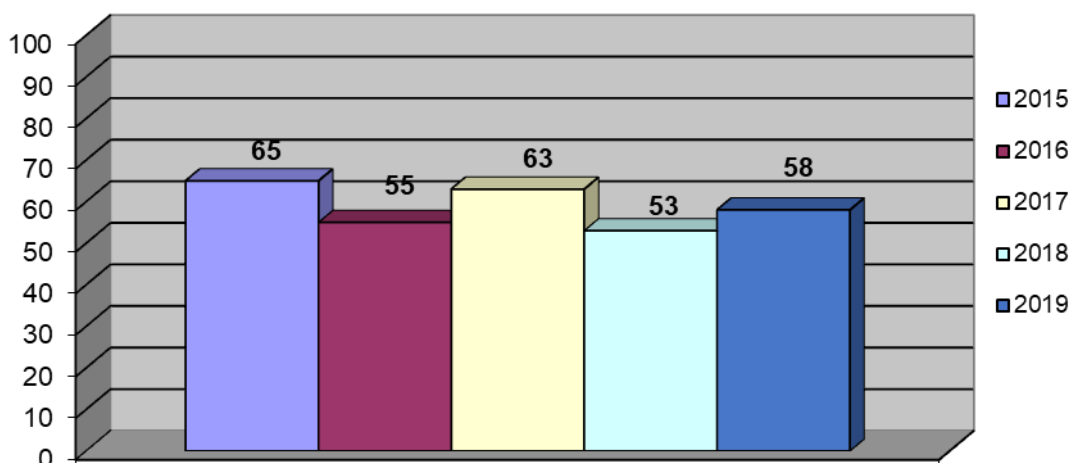
W 2019 roku z terenu powiatu krakowskiego zgłoszono 6 zachorowań na kiłę (4 przypadki w 2018 r.), w tym 4 przypadki kiły wczesnej i 2 przypadki kiły nieokreślonej. Nie odnotowano kiły późnej i wrodzonej.

W analizowanym roku podobnie jak w roku 2018 nie zarejestrowano zachorowań na rzeżączkę – w zakresie występowania tej choroby sytuacja epidemiologiczna utrzymuje się na stałym niskim poziomie.

Gruźlica

W roku 2019 zarejestrowano 58 nowych przypadków podejrzeń i zachorowań na gruźlicę w powiecie krakowskim. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w związku z wystąpieniem zachorowań na gruźlicę, dokonywano oceny ryzyka i w zależności od rangi kontaktu ustalano osoby narażone na zachorowanie w ramach I, II, III kręgu.

Liczba zarejestrowanych zachorowań lub podejrzeń zachorowań na gruźlicę w powiecie krakowskim porównanie w latach 2015-2019

Przeprowadzono 58 wywiadów epidemiologicznych z osobami chorymi lub podejrzanymi o zachorowanie na gruźlicę oraz 211 wywiadów epidemiologicznych z osobami, które pozostawały w kontakcie z osobami chorymi na gruźlicę (12 wywiadów epidemiologicznych z osobami ze środowiska domowego i 199 z osobami z zakładów pracy, zakładów opiekuńczo-leczniczych). Ponadto kontynuowano nadzór nad osobami chorymi na gruźlicę, jak również nad osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę zarejestrowanymi w 2018 roku.

Analizując dane zbierane podczas dochodzeń epidemiologicznych stwierdzono, że ryzyko zachorowania na gruźlicę wzrasta wraz z wiekiem (najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie wiekowej powyżej 60 roku życia) i dotyczy osób obciążonych innymi schorzeniami. Na gruźlicę częściej zapadają mężczyźni niż kobiety, nie zanotowano zachorowań wśród dzieci i młodzieży.

W 2019 roku w powiecie krakowskim w związku ze sprawowanym nadzorem epidemiologicznym nad chorymi na gruźlicę wydano 1 decyzję nakazującą obowiązkową hospitalizację.

IV. Działania związane z zagrożeniem atakiem bioterrorystycznym

W ramach zabezpieczenia przed bioterroryzmem przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie prowadzą działania interwencyjne w przypadkach zgłoszenia niezidentyfikowanych potencjalnie niebezpiecznych przesyłek (PNP). Akcje prowadzone są wspólnie z przedstawicielami Państwowej Straży Pożarnej i Policji. W roku 2019 nie odnotowano zgłoszenia podejrzenia ataku bioterrorystycznego z terenu powiatu krakowskiego.

V. Analiza wykonania szczepień ochronnych

Ocena wykonawstwa szczepień ochronnych w punktach szczepień w powiecie krakowskim w 2019 roku.

Szczepienia ochronne są niezmiernie istotnym czynnikiem w profilaktyce chorób zakaźnych oraz ograniczeniu i łagodzeniu ich skutków. Uodpornienie czynne dzieci w Polsce wykonywane jest głównie w oparciu o realizację Programu Szczepień Ochronnych. Choroby zakaźne, którym zapobiega się za pomocą szczepień ochronnych, są nadal realnym zagrożeniem, zwłaszcza dla dzieci. Sytuacja epidemiologiczna takich chorób, jak: błonica, krztusiec, tężec, poliomyelitis, odra, różyczka i świnka, zależna jest od poziomu realizacji szczepień ochronnych. Odpowiedni poziom zaszczepienia populacji wpływa na ograniczenie zachorowań wśród populacji osób zamieszkałych na terenie powiatu krakowskiego na choroby zakaźne ujęte w Programie Szczepień Ochronnych obowiązującym na terenie Polski. Obowiązkowym szczepieniom ochronnym, zgodnie z kalendarzem szczepień ochronnych, podlegają dzieci i młodzież do 19 r.ż. oraz osoby szczególnie narażone na zakażenie w związku z przesłankami klinicznymi lub epidemiologicznymi (np. studenci medycyny, pracownicy służby zdrowia). Szczepienia są wykonywane bezpłatnie w punktach szczepień podstawowej opieki zdrowotnej.

Analizując dane dotyczące stanu uodpornienia dzieci i młodzieży należy stwierdzić, że procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży w roku 2019 wyniósł 98,8% (średnia suma procentowego uodpornienia roczników od 2 do 20 roku życia podzielona przez 19 roczników).

Nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych oraz dokumentacją szczepień.

Na terenie powiatu krakowskiego w 2019 roku obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne realizowało 85 poradni podstawowej opieki zdrowotnej. W podmiotach leczniczych nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie dokumentacja szczepień prowadzona była na bieżąco i w sposób prawidłowy. Karty uodpornienia wypełniano w sposób właściwy i czytelny. Placówki realizujące szczepienia ochronne prowadzą sprawozdawczość w tym zakresie i przekazują dane do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie.

W omawianym okresie wykonano 34 zaplanowane kontrole kompleksowe i 7 kontroli tematycznych dot. zachowania prawidłowego ciągu chłodniczego oraz stanu uodpornienia dzieci i młodzieży. Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie prowadzili nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych w punktach szczepień u dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

Gospodarka preparatami szczepionkowymi.

Placówki realizujące szczepienia ochronne prowadzą systematycznie kontrolę gospodarki zużycia preparatów szczepionkowych otrzymywanych z magazynu szczepionek Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie. Działalność w zakresie gospodarowania szczepionkami w nadzorowanych punktach szczepień można ocenić jako prawidłową.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie w ramach prowadzonych działań przeprowadza w poradniach POZ realizujących szczepienia ochronne kontrole dot.:

- zachowania łańcucha chłodniczego w nadzorowanych obiektach poprzez sprawdzenie środków technicznych i rozwiązań organizacyjnych służących utrzymaniu oraz monitorowaniu łańcucha chłodniczego przechowywanych szczepionek,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

- posiadania przez każdy kontrolowany podmiot leczniczy urządzenia chłodniczego służącego do przechowywania szczepionek, wyposażonego w termometry do kontroli temperatury wewnątrz urządzenia oraz termotorby z wkładami chłodzącymi i termometrem służącej do prawidłowego transportu szczepionek,
- prowadzenia rejestrów rozchodu i przychodu preparatów szczepionkowych, zużycia preparatów poprzez terminowe ich wykorzystanie oraz racjonalne zużycie preparatów wielodawkowych (BCG).

Niepożądane odczyny poszczepienne.

Niepożądane odczyny poszczepienne (zwane dalej NOP) mogą wystąpić natychmiast po szczepieniu lub po kilku dniach, a nawet tygodniach od zaszczepienia. Zgłaszanie niepożądanych odczynów poszczepiennych jest obowiązkiem każdego lekarza, który rozpoznaje NOP lub podejrzewa jego wystąpienie. Zgłaszanie wszystkich NOP jest niezbędne dla uzyskania pełnego obrazu bezpieczeństwa stosowanych w kraju preparatów szczepionkowych. Niezwłoczna informacja o wystąpieniu niepożądanego odczynu poszczepiennego umożliwia ponadto podjęcie natychmiastowych działań w przypadku pojawienia się większej liczby w tym samym czasie poważnych odczynów poszczepiennych związanych z podaną szczepionką. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania, prowadzony jest monitoring niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Na 25 482 podane preparaty szczepionkowe w roku 2019 zgłoszono 25 niepożądanych odczynów poszczepiennych (co stanowiło 0,09%), w tym 4 odczyny miały charakter poważny. Pozostałych 21 odczynów miało charakter łagodny. Zgłoszone odczyny wystąpiły po podaniu następujących szczepionek:

- 2 odczyny wystąpiły po podaniu szczepionki przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae typu b, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (Infanrix Hexa) – serie szczepionki nie powtórzyły się,
- 2 odczyny po szczepionce przeciwko gruźlicy (BCG) – serie szczepionki nie powtórzyły się,
- 1 odczyn po szczepionce przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (Euvax) oraz po szczepionce przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi (DTP),
- 1 odczyn po szczepionce przeciwko inwazyjnym zakażeniom Streptococcus pneumoniae (Synflorix) oraz po szczepionce przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi (DTP),
- 1 odczyn po szczepionce przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis (Tetraxim)
- 6 odczynów po szczepionce przeciwko meningokokom grupy B (Bexsero) – 4 serie szczepionki powtórzyły się,
- 1 odczyn po szczepionce przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, Haemophilus influenzae typu b (Infanrix IPV-Hib),
- 5 odczynów po szczepionce przeciwko odrze, śwince i różyczce (MMR Vax Pro) – 2 odczyny zgłoszone po tej samej serii szczepionki, oraz 2 kolejne serie szczepionki powtórzyły się,
- 1 odczyn po szczepionce przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis (DTP i IPV),

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

- 1 odczyn po szczepionce przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi (Infanrix DTPa),
- 1 odczyn po szczepionce przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi (DTP),
- 1 odczyn po szczepionce przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis i zakażeniom wywoływany przez *Haemophilus influenzae* typu b (Pentaxim),
- 2 odczyny po szczepionce błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis (Infanrix, IPV) – serie szczepionki powtórzyły się.

Działania informacyjne.

W roku 2019 zorganizowano 4 narady szkoleniowe z przedstawicielami świadczeniodawców realizujących szczepienia ochronne z terenu powiatu krakowskiego. Omówiono obowiązujący Program Szczepień Ochronnych, przypomniano o rocznikach obowiązkowych, omówiono gospodarkę i prawidłowy transport preparatów szczepionkowych, zasady sprawozdawczości, trudności z wykonawstwem szczepień oraz sprawy bieżące. Ponadto przypomniano również przepisy prawa obowiązujące świadczeniodawców w zakresie prowadzenia szczepień.

Postępowanie egzekucyjne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie na podstawie list osób uchylających się od szczepień, otrzymywanych od świadczeniodawców, prowadzi wobec ww. osób postępowanie egzekucyjne mające na celu wykonanie obowiązku szczepień ochronnych. Po otrzymaniu listy osób uchylających się od realizacji obowiązku obowiązkowych szczepień ochronnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie pisemnie informował rodziców / opiekunów dzieci o ustawowym obowiązku poddania się szczepieniom ochronnym oraz o konsekwencjach braku wyrażania zgody na szczepienia. W roku 2019 w stosunku do rodziców uchylających się od realizacji obowiązku szczepień dzieci wystosowano 8 upomnień oraz 4 tytuły wykonawcze.

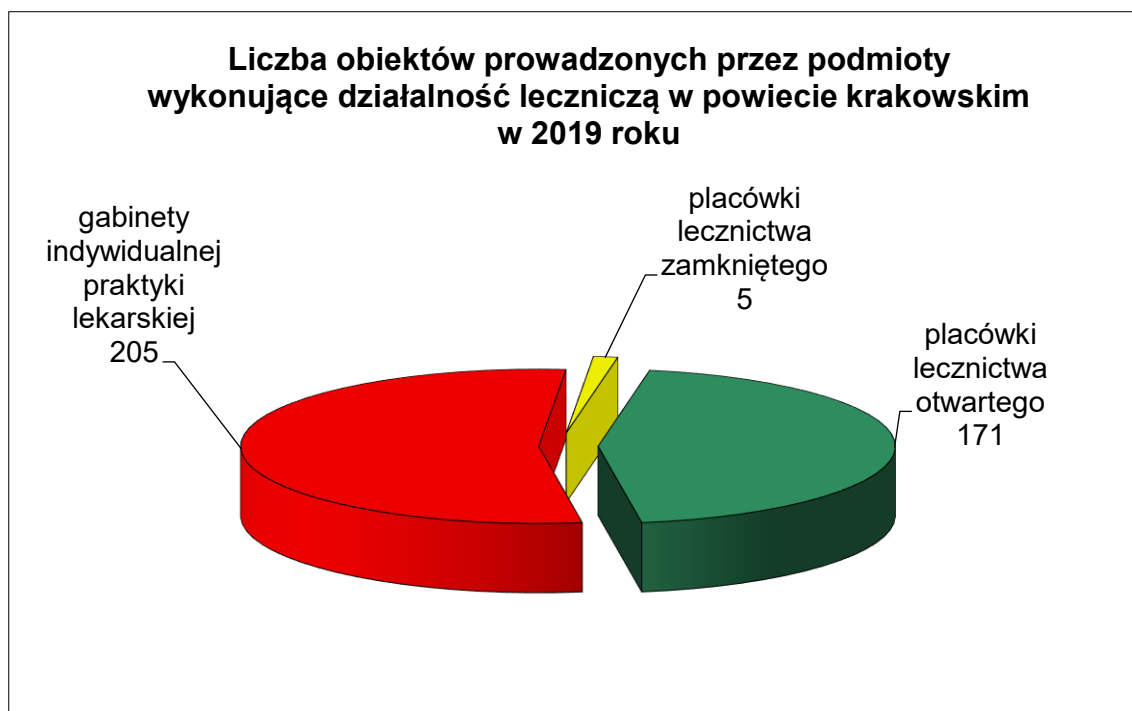

VI. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego obiektów prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą

W roku 2019 na terenie powiatu krakowskiego pod nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie znajdowało się ogółem 381 obiektów, w tym 5 placówek lecznictwa zamkniętego, tj. 2 szpitale, Małopolskie Centrum Rehabilitacji w Radziszowie będące zakładem leczniczym podmiotu leczniczego pn. Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie z siedzibą przy ul. Strzeleckiej 2 oraz 2 zakłady opiekuńczo-lecznicze, a także 171 obiektów lecznictwa otwartego (działalność lecznicza prowadzona w ramach świadczeń POZ oraz specjalistycznych, w tym 2 chirurgii jednego dnia) oraz 205 gabinetów indywidualnej praktyki lekarskiej.

Ponadto na terenie powiatu krakowskiego znajdują się 4 placówki lecznictwa otwartego będące pod nadzorem Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, tj.:

- Gminny Ośrodek Zdrowia - Igołomia 16,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia - Wawrzeńczyce 174,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia - Łuczyce 226,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia - Skrzyszowice 3.

Ogólna liczba placówek w powiecie krakowskim w roku 2019 nieznacznie się zwiększyła w porównaniu do roku 2018, tj. wzrosła o 3% - liczba placówek lecznictwa zamkniętego oraz otwartego zwiększyła się w każdej grupie o 1 obiekt, natomiast liczba gabinetów indywidualnej praktyki lekarskiej zwiększyła się o 10 obiektów.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

W powiecie krakowskim w roku 2019 ogółem skontrolowano 161 obiektów prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą, w tym:

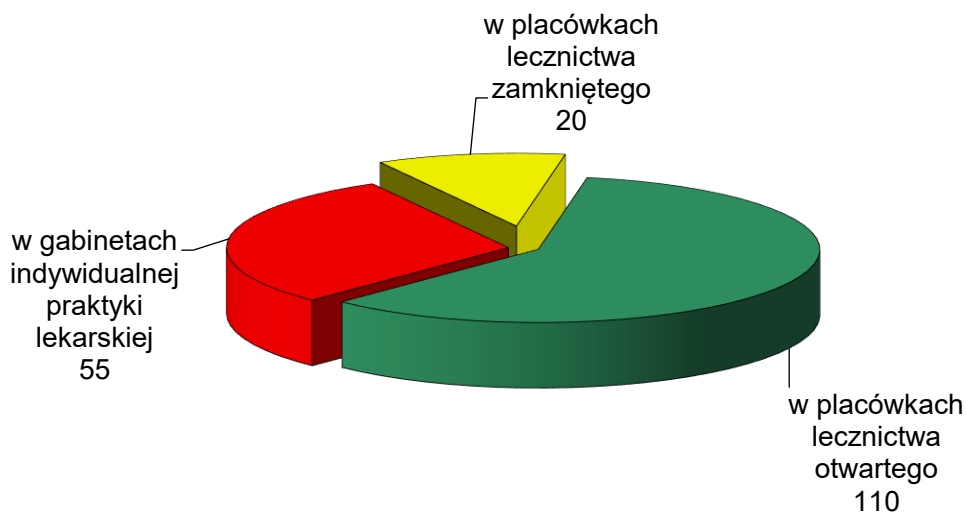
- 2 szpitale,
- 2 zakłady opiekuńczo-lecznicze,
- 106 obiektów lecznictwa otwartego,
- 51 gabinetów indywidualnej praktyki lekarskiej.

Dodatkowo skontrolowano Małopolskie Centrum Rehabilitacji w Radziszowie będące zakładem podmiotu leczniczego pn. Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie z siedzibą przy ul. Strzeleckiej 2.

W czasie prowadzonych kontroli w nadzorowanych obiektach zwracano szczególną uwagę na stan sanitarno-higieniczny placówek, przestrzeganie obowiązków określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1975) oraz realizację nakazów wynikających z wydanych decyzji administracyjnych w zakresie spełniania wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595). Ponadto kontrolowano zagadnienia związane z przeprowadzaniem kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 100, poz. 646), a także zagadnienia dotyczące przestrzegania procedur sanitarno-higienicznych. W szpitalach dokonywano również oceny systemu pracy zespołów i komitetów kontroli zakażeń szpitalnych.

W 2019 roku ogółem przeprowadzono 185 kontroli w nadzorowanych obiektach, w tym 18 kontroli w szpitalach, 2 kontrole w zakładach opiekuńczo-leczniczych, 110 kontroli w placówkach lecznictwa otwartego i 55 kontroli w gabinetach indywidualnej praktyki lekarskiej.

Liczba przeprowadzonych kontroli w obiektach prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w powiecie krakowskim w 2019 roku

W 2019 roku ilość przeprowadzonych kontroli w placówkach leczenia zamkniętego i leczenia otwartego oraz w gabinetach indywidualnej praktyki lekarskiej zmniejszyła się w porównaniu do roku 2018 o ok. 16%, co ma związek z częstotliwością wykonywanych kontroli.

Postępowanie administracyjno-egzekucyjne

Z przeprowadzonych w 2019 roku 185 kontroli w 13 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości. Wydano 8 decyzji administracyjnych oraz 6 zaleceń pokontrolnych. W porównaniu z rokiem 2018 liczba wydawanych decyzji nieznacznie się zmniejszyła.

Lecznictwo zamknięte

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie na terenie powiatu krakowskiego w 2019 roku znajdowało się 5 obiektów leczenia zamkniętego, w tym:

- 2 szpitale,
- Małopolskie Centrum Rehabilitacji w Radziszowie będące zakładem leczniczym podmiotu leczniczego pn. Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie z siedzibą przy ul. Strzeleckiej 2,
- 2 zakłady opiekuńczo-lecznicze.

W 2019 roku w grupie obiektów leczenia zamkniętego przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych w szpitalach oraz 2 kontrole w zakładach opiekuńczo-leczniczych. W szpitalach skontrolowano 10 oddziałów i 15 poradni przyszpitalnych, 2 kontrole dotyczyły systemu kontroli zakażeń szpitalnych, a kolejne 2 tzw. zaplecza szpitalnego. Dodatkowo skontrolowano system

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

---

kontroli zakażeń szpitalnych oraz tzw. zaplecze szpitalne Małopolskiego Centrum Rehabilitacji w Radziszowie.

W czasie 3 kontroli stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne. Wydano 3 decyzje administracyjne.

Uchybienia stwierdzane w czasie kontroli przeprowadzanych w placówkach lecznictwa zamkniętego:

w zakresie stanu technicznego:

- zniszczone eksploatacyjnie powierzchnie ścian, podłóg i sufitów,

w zakresie systemu kontroli zakażeń szpitalnych:

- nieprawidłowy skład Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

Obiekty, w których udzielane są stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – szpitalne

1. Małopolskie Centrum Rehabilitacji w Radziszowie będące zakładem leczniczym podmiotu leczniczego pn. Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie z siedzibą przy ul. Strzeleckiej 2

Obiekt oceniany na ocenę dobrą. Ocena w porównaniu do roku ubiegłego pozostaje bez zmian z uwagi na częściowe niezrealizowanie programu dostosowania zakładu do obowiązujących przepisów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595). W związku z brakiem dostosowania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie wydał decyzję określając termin realizacji obowiązków do dnia 31 grudnia 2020 r.

2. Ośrodek Rehabilitacji Narządu Ruchu „Krzyszowice” Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Ignacego Daszyńskiego 1, 32-065 Krzeszowice

Obiekt oceniany na ocenę dobrą. Ocena w porównaniu do roku ubiegłego pozostaje bez zmian z uwagi na niedostosowanie oddziałów szpitalnych do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595). W związku z brakiem dostosowania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie wydał decyzję określając termin realizacji obowiązków do dnia 31 grudnia 2022 r.

3. Szpital „SKAWINA” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Tyniecka 15, Skawina

Obiekt oceniany na ocenę bardzo dobrą, spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595). W toku kontroli sanitarnych przeprowadzonych w obiekcie w 2019 roku nie stwierdzono nieprawidłowości.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Ocena działalności szpitali w aspekcie przeciwdziałania występowaniu zakażeń szpitalnych

Na terenie powiatu krakowskiego przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie przeprowadzili kontrole szpitalnych systemów zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, powołanych zespołów i komitetów kontroli zakażeń oraz ocenili zgodność ich składu osobowego. Podczas przeprowadzonych w 2019 roku kontroli stwierdzono, że w szpitalach formalnie powołane zostały komitety i zespoły kontroli zakażeń szpitalnych w składzie zgodnym z wymogami określonymi w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.), za wyjątkiem Ośrodka Rehabilitacji Narządu Ruchu „Krzyszowice” Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Krzyszowicach, gdzie podczas kontroli stwierdzono brak zgodnego z obowiązującymi przepisami składu Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie prowadzili również kompleksowy nadzór nad sposobem i częstotliwością przeprowadzania oraz dokumentowania kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Obiekty, w których udzielane są stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – inne niż szpitalne

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PASTERNIK” Maluty Spółka Jawna, os. Krakowskie Przedmieście 28, 32-085 Modlniczka

Obiekt oceniono na ocenę dobrą. Zakład jest dostosowany do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595), niemniej w czasie kontroli stwierdzono nieprawidłowości techniczne rzutujące na stan sanitarny obiektu.

2. KTMD Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa, ul. Kwitnąca 3, 32-091 Zagórze Dworskie

Obiekt oceniono na ocenę dobrą z uwagi na brak dostosowania zakładu do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2019 r. poz. 595). W związku z brakiem dostosowania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie wydał decyzję określając termin realizacji obowiązku do dnia 31 grudnia 2020 r.

Obiekty, w których udzielane są ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W 2019 roku skontrolowano 106 obiektów lecznictwa otwartego, w których ogółem przeprowadzono 110 kontroli. W czasie 6 kontroli stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne i techniczne, wydano 4 decyzje administracyjne oraz 2 zalecenia pokontrolne.

Uchybienia stwierdzone w czasie kontroli przeprowadzanych w placówkach lecznictwa otwartego:

w zakresie stanu sanitarno-higienicznego:

- zniszczone eksploatacyjnie powierzchnie ścian i sufitów,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

- zniszczone eksploatacyjnie wyposażenie medyczne,
- brak dostosowania do wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2019 r. poz. 595).

Obiekty, w których wykonywana jest praktyka zawodowa

W 2019 roku skontrolowano 51 gabinetów indywidualnej praktyki lekarskiej, przeprowadzono ogółem 55 kontroli. W czasie 4 kontroli stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne i techniczne. Wydano 2 decyzje zarządzące i 4 zalecenia pokontrolne.

Uchybienia stwierdzane w czasie kontroli przeprowadzanych w gabinetach indywidualnej praktyki lekarskiej:

w zakresie stanu sanitarno-higienicznego:

- brak lub nieaktualne procedury sanitarno-higieniczne,
- nieprawidłowa dekontaminacja narzędzi wielorazowego użycia,
- brak systematycznej kontroli wewnętrznej testami biologicznymi,
- brak przeprowadzania kontroli wewnętrznych w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

w zakresie stanu technicznego:

- brak przeprowadzania przeglądu urządzeń klimatyzacji.

Postępowanie interwencyjne

W roku 2019 na terenie powiatu krakowskiego nie rozpatrzono żadnego zgłoszenia interwencyjnego z uwagi na brak przedmiotowych zgłoszeń do tut. organu.

Podsumowanie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie ocenia stan bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu krakowskiego w roku 2019 jako zadawalający – nie stwierdzono sytuacji, które powodowałyby zagrożenie epidemiczne.

Na terenie powiatu krakowskiego w roku 2019 w zakresie występujących chorób zakaźnych zaobserwowano znaczący spadek, tj. o 62% zachorowań na neuroinfekcje. W zakresie gruźlicy w 2019 roku sytuacja epidemiologiczna utrzymywała się na porównywalnym poziomie jak w latach ubiegłych.

W omawianym okresie czasu procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży wyniósł 98,8%. Na 25 482 podane preparaty szczepionkowe w roku 2019 zgłoszono 25 niepożądanych odczynów poszczepiennych (co stanowiło 0,09%), w tym 4 odczyny miały charakter poważny. Pozostałych 21 odczynów miało charakter łagodny.

Stan sanitarno-higieniczny obiektów prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą nadzorowanych w powiecie krakowskim w 2019 roku oceniono jako dobry.

VII. Ocena stanu sanitarnego obiektów komunalnych

Zaopatrzenie w wodę

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie, w roku 2019 nadzorował 101 wodociągów, tj.: 9 wodociągów lokalnych i 92 wodociągi publiczne.

W ramach urzędowej kontroli nad jakością wody pobranych zostało łącznie 581 prób wody do badań laboratoryjnych z ww. wodociągów. Diagnostyka laboratoryjna badanych prób wody wykazała w 37 próbach przekroczenia mikrobiologiczne lub fizykochemiczne (stanowiło to 6,3% wszystkich pobranych prób wody przeznaczonej do spożycia w roku 2019).

rok	liczba pobranych prób wody	liczba prób niespełniających wymagań (pod względem mikrobiologicznym i/lub fizykochemicznym)	% prób niespełniających wymagań RMZ z 07.12.2017 r.
2017	369	11	3,0%
2018	437	36	8,0%
2019	581	37	6,3%

Tabela 1. Liczba pobranych prób wody, liczba prób w których stwierdzono zanieczyszczenia i % prób niespełniających wymagań (z uwagi na przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych lub fizykochemicznych) w latach 2017 – 2019.

W związku z powyższym, tut. Inspektor Sanitarny wydał 6 decyzji administracyjnych stwierdzających brak przydatności wody do spożycia przez ludzi (tj. wodociąg publiczny Sadowie, wodociąg publiczny Nowa Góra-Paryż, wodociąg publiczny Cianowice, przepompownia w Minodze, wodociąg publiczny Sobiesęki, wodociąg lokalny dla Szkoły Podstawowej w Czernej) oraz 13 decyzji stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia (wodociąg publiczny Czernichów, wodociąg publiczny Niedźwiedź Kępa, wodociąg lokalny Klubu Sportowego Kryspinów, wodociąg publiczny Rybna, wodociąg lokalny dla Szkoły w Dobranowicach, wodociąg publiczny Kobyłany, wodociąg publiczny Giebułtów, wodociąg publiczny Prandocin- lly, wodociąg publiczny Rząska, wodociąg publiczny Sułoszowa, wodociąg lokalny dla Szkoły Podstawowej w Czernej, wodociąg lokalny dla Szkoły Podstawowej przy ul. Wyspiańskiego w Skawinie). Przedmiotowe decyzje nakładały na eksploatatorów ujęć obowiązek podjęcia działań nakierowanych na poprawę jakości wody. Dodatkowo 3 eksploatatorów ukarano grzywną w drodze mandatu karnego, z uwagi na stwierdzenie przekroczeń parametrów mikrobiologicznych w badanych próbach wody. Podjęte czynności naprawcze polegające, m.in. na płukaniu sieci i uzdatnianiu wody skutkowały poprawą jej jakości, co potwierdziły powtórne badania laboratoryjne wody.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

rok	liczba decyzji stwierdzających	
	brak przydatności	warunkowa przydatność
2017	7	1
2018	6	7
2019	6	13

Tabela 2. Liczba decyzji stwierdzających warunkową przydatność lub brak przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Ponadto, w roku 2019 skontrolowano stan sanitarnohigieniczny i 19 ujęć wodociągowych. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Zebrane dane za rok 2019 pozwoliły na wydanie końcowej oceny dla nadzorowanych wodociągów. Wszystkie urządzenia wodociągowe oceniono jako dobre, czyli dostarczające mieszkańcom powiatu krakowskiego wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Nadzór nad jakością wody ciepłej użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego i podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w budynkach zamieszkania zbiorowego (m.in. obiekty noclegowe, domy pomocy społecznej) oraz w przedsiębiorstwach podmiotów wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (szpitale)

W roku 2019 pobranych zostało 29 prób wody ciepłej użytkowej w 8 obiektach. Diagnostyka laboratoryjna wykonywana pod kątem obecności w wodzie bakterii *Legionella sp.* wykazała skażenie sieci wodnej dwóch obiektów ww. bakteriami (w 5 próbach wody ciepłej).

W związku z powyższym wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące doprowadzenie wody do jakości odpowiadającej wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. Właścicieli/zarządców budynków zobowiązano do podjęcia działań zmierzających do redukcji liczby bakterii *Legionella sp.* poniżej 100 j.t.k. w 100 ml wody. Po przeprowadzonych działaniach naprawczych do tut. organu przekazano sprawozdania z powtórnych badań wody, zgodnie z którymi jakość wody spełniała wymagania ww. rozporządzenia.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

rok	liczba pobranych prób wody ciepłej użytkowej	liczba prób wody, w których stwierdzono ponadnormatywną zawartość bakterii Legionella sp	% prób niespełniających wymagań RMZ z 07.12.2017 r.
2017	20	3	15,0%
2018	45	12	26,6%
2019	29	5	16,6%

Tabela 3. Zestawienie liczby poborów prób wody ciepłej użytkowej w latach 2017-2019 w których stwierdzono ponadnormatywną zawartość legionella sp

Kąpieliska

W sezonie letnim w roku 2019 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie sprawował nadzór nad 1 kąpieliskiem zlokalizowanym na terenie powiatu krakowskiego tj.: Kąpielisko "Zalew na Piaskach - Kryspinów" w gminie Liszki. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad kąpieliskiem w roku 2019 pobrano do badań jedną próbę wody z kąpieliska. Analiza laboratoryjna ww. próby wody nie wykazała przekroczeń. Dodatkowo organizator przedmiotowego kąpieliska wykonał badania jakości wody zarówno przed dniem rozpoczęcia funkcjonowania kąpieliska, jak i w trakcie trwania sezonu (badania 4 razy w ciągu sezonu). Sprawozdania z ww. badań wody przekazane zostały do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie. Na ich podstawie wydano decyzje administracyjne stwierdzające przydatność wody do kąpielii. Dodatkowo przeprowadzono kontrolę sanitarną przedmiotowego kąpieliska, (m.in. pomieszczenia sanitarnohigieniczne, oznakowanie miejsca do kąpielii). Ogólny stan sanitarnohigieniczny był dobry, kontrola sanitarna nie wykazała nieprawidłowości. Dane dotyczące przedmiotowego kąpieliska aktualizowane były na bieżąco w ogólnopolskim serwisie kąpieliskowym prowadzonym przez GIS.

Pływalnie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie sprawował nadzór nad 7 obiektami basenowymi, w tym 1 basenem sezonowym. Badania prowadzone były zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016).

Ponadto zarządcy obiektów przedłożyli tut. Inspektorowi Sanitarnemu harmonogramy planowanych poborów prób wody z niecek basenowych, celem zatwierdzenia na rok 2019. Zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami badań wody, kontrola jakości wody basenowej prowadzona była przez zarządców placówek w ramach tzw. kontroli wewnętrznej w oparciu o wymagania zawarte w ww. rozporządzeniu, natomiast sprawozdania z badań przekazywane były do tut. Inspektora Sanitarnego celem dokonania ich oceny.

W roku 2019, w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań łącznie 30 próby wody. Badania laboratoryjne wykazały zanieczyszczenia fizykochemiczne w 5 próbach wody. Wszczęto postępowanie administracyjne oraz skierowano do zarządców pływalni pisma nakazujące doprowadzenie jakości wody do wymagań określonych w ww. rozporządzeniu. Właściciele obiektów, w których wykryto nieprawidłowości podjęli działania naprawcze oraz wykonali kontrolne badania wody. Badania laboratoryjne nie wykazały przekroczeń badanych parametrów w próbach wody pobranych po działaniach naprawczych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

rok	liczba pobranych prób wody basenowej	liczba prób wody, w których stwierdzono przekroczenia mikrobiologiczne i/lub fizykochemiczne
2017	48	10
2018	22	4
2019	30	5

Tabela 4. Zestawienie liczby poborów prób wody z basenów w powiecie krakowskim oraz liczba prób wody, w których analizy wykazały przekroczenia mikrobiologiczne lub fizykochemiczne w latach 2017-2019.

Ponadto przeprowadzono w nadzorowanych obiektach 8 kontroli sanitarnych kompleksowych. Kontrole wykazały uchybienia w zakresie stanu sanitarnohigienicznego w dwóch obiektach basenowych. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzje administracyjne, a w jednym przypadku na zarządcę obiektu nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego. Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego w 2019 roku znajdowały się 332 obiekty świadczące usługi pielęgnacyjne, w tym 171 zakładów fryzjerskich, 32 zakłady fryzjersko – kosmetyczne, 95 zakładów kosmetycznych oraz 34 gabinety odnowy biologicznej.

W ww. grupie obiektów przeprowadzono 198 kontroli sanitarnych, w 11 obiektach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego. W związku z powyższym w obiektach, które nie spełniały wymagań wydano decyzje administracyjne. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. zużytej, zniszczonej tapicerki na przedmiotach stanowiących wyposażenie obiektów, brudnych ścian, braku ciepłej wody przy punktach wodnych, braku odpowiedniej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi, braku badań ciepłej wody użytkowej w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp. (w obiektach które udostępniają klientom natryski tj. siłownie, kluby fitness). Ponadto w przypadku jednego obiektu stwierdzono nieprawidłowości dot. niedozwolonej reklamy i promocji usług w zakresie udostępniania solarium, co jest niezgodne z art. 8 ust 1 pkt 3 Ustawy z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium. Wobec właściciela obiektu prowadzono postępowanie egzekucyjne – wystosowano dwa postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia do wykonania obowiązku zawartego w decyzji administracyjnej tj. usunięcia niedozwolonej reklamy. Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Obiekty noclegowe

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie w 2019 roku znajdowało się 65 obiektów noclegowych, w tym: 17 hoteli, 28 obiektów wczasowo-turystycznych (pokoje gościnne, pensjonaty, domy wycieczkowe, schroniska, kempingi, zajazdy) i 20 innych obiektów świadczących usługi noclegowe (agroturystyka).

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych w ww. grupie obiektów. Nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego stwierdzono w 1 obiekcie. W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie nieprawidłowości.

Cmentarze

Na terenie powiatu krakowskiego zlokalizowane są 72 cmentarze parafialne i komunalne. W roku 2019 skontrolowano 17 obiektów. Na terenie cmentarza Parafialnego w Rudawie na wniosek pełnomocnika Wójta Gminy Zabierzów ds. Zarządzania Kryzysowego przeprowadzono kontrolę sanitarną interwencyjną, w związku ze zgłoszonym osuwiskiem ziemi na terenie cmentarza. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono zagrożenia epidemicznego czynnikami środowiskowymi na przedmiotowym terenie. Natomiast z uwagi na występujące pęknięcia i szczeliny na powierzchni ziemi oraz między nagrobkami tut. Inspektor Sanitarny wystosował do zarządcy cmentarza pismo dot. zabezpieczenia terenu cmentarza objętego erozją (w tym osuwiska na skarpie).

Na terenie pozostałych skontrolowanych cmentarzy nie stwierdzono nieprawidłowości, ogólny stan porządkowy został oceniony jako dobry. Pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego znajduje się także 16 zakładów pogrzebowych, przechowalni zwłok oraz środków do transportu zwłok i szczątków ludzkich (karawany). Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne kompleksowe, które nie wykazały nieprawidłowości.

W 2019 roku nadzorowano 79 ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych powiatu krakowskiego oraz skontrolowano 24 pojazdy (karawany), którymi były przewożone ekshumowane zwłoki/ szczątki.

Domy Pomocy Społecznej

Na terenie powiatu krakowskiego zlokalizowanych jest 11 domów pomocy społecznej. W roku 2019 r. skontrolowano 4 Domy Pomocy Społecznej. Przedmiotowe obiekty utrzymane były w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie sprawuje nadzór nad 108 innymi obiektami użyteczności publicznej, (m.in. Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II w Balicach, stacje PKP, obiekty sportowe, ustępy publiczne, stacje paliw z WC, targowiska, sale zabaw dla dzieci, urzędy miasta i gminy, parki, trasy turystyczne, pralnie, kina). W wyżej wymienionej grupie obiektów w roku 2019 skontrolowano 18 obiektów. W przypadku 3 obiektów stwierdzono nieprawidłowości, odnośnie których wydano decyzje administracyjne, ponadto w jednym przypadku nałożono grzywnę w postaci mandatu karnego. Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie nieprawidłowości.

Ponadto w obiektach użyteczności publicznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie prowadził nadzór nad przestrzeganiem zakazu palenia, zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w powyższym zakresie – zakaz palenia tytoniu był przestrzegany a obiekty odpowiednio oznakowane.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Podsumowanie

Stan sanitarno-porządkowy obiektów użyteczności publicznej, będących pod nadzorem tutejszego Inspektora Sanitarnego ocenia się jako dobry.

W 2019 roku przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne dostarczały wodę spełniającą wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. Okresowe pogorszenie jakości wody było spowodowane wtórnym zanieczyszczeniem wody jak również awariami ujęć wody. Okresowe pogorszenie jakości wody do spożycia dotyczyło ok. 6% wszystkich pobranych prób wody z wodociągów na terenie powiatu krakowskiego będących pod nadzorem tut. Inspektora Sanitarnego. Należy podkreślić, iż czynności podejmowane przez eksploatatorów sieci wodociągowych wynikające z przygotowanych przy współudziale tut. organu planów działań naprawczych skutkowały poprawą jakości wody.

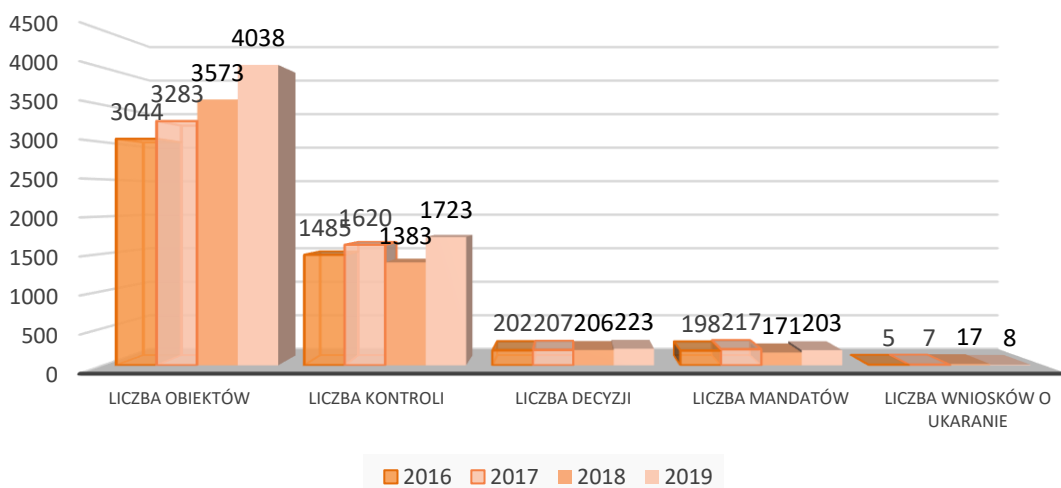
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej pod kątem obecności bakterii Legionella sp. W budynkach zamieszkania zbiorowego, podmiotach wykonujących działalność leczniczą, domach opieki społecznej. Skażenie sieci ciepłej wody użytkowej utrzymujące się na poziomie ok. 17% prób pobranych w roku 2019 wskazuje na konieczność wykonywania oznaczeń ww. parametru mikrobiologicznego w ww. grupach obiektów. Wydane przez PPIS w Krakowie decyzje zobowiązały właścicieli/zarządców obiektów nadzorowanych do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych celem doprowadzenia wody do jakości odpowiadającej wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

VIII. Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia, żywności, przedmiotów użytku i kosmetyków

W roku 2019 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie na terenie powiatu krakowskiego znajdowało się 4038 zakładów. Łącznie przeprowadzono w nich 1723 kontrole sanitarne, z czego w 419 zakładach stwierdzono niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa, co stanowiło 24,32% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tych zakładach. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 223 decyzje administracyjne, w tym 9 decyzji z rygorem natychmiastowej wykonalności, w związku ze stwierdzeniem bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 203 osoby ukarano grzywnami w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 36 000 zł. Ponadto, wystosowano 8 wniosków o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Poniżej w formie wykresu przedstawiono ww. dane w porównaniu z latami 2016, 2017 i 2018.

Higiena Żywności, Żywienia, Przedmiotów Użytku i Kosmetyków porównanie danych 2016 - 2017 - 2018 - 2019

Nadzór nad obiektami produkcji żywności

W roku 2019 bieżącym nadzorem sanitarnym objęto 182 zakłady produkcyjne, w których przeprowadzono 167 kontroli sanitarnych. W trakcie 72 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co stanowiło 43,1% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tej grupie obiektów. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 23 osoby ukarano grzywnami w drodze mandatów karnych, na łączną kwotę 7 000 zł. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie wydał 49 decyzji administracyjnych, z czego 3 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności, w związku ze stwierdzeniem bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego.

Dotyczyły one:

- zakazu używania wody do produkcji żywności, z uwagi na fakt, iż woda nie spełniała wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

- zamknięcia zakładu, z uwagi na niedostateczny stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-higieniczny stanowiący zagrożenie dla jakości zdrowotnej produkowanych i wprowadzanych do obrotu środków spożywczych,
- zakazu wprowadzania do obrotu kapusty pekińskiej pochodzącej z gospodarstwa rolnego, z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu (tj. chlorotalonilu).

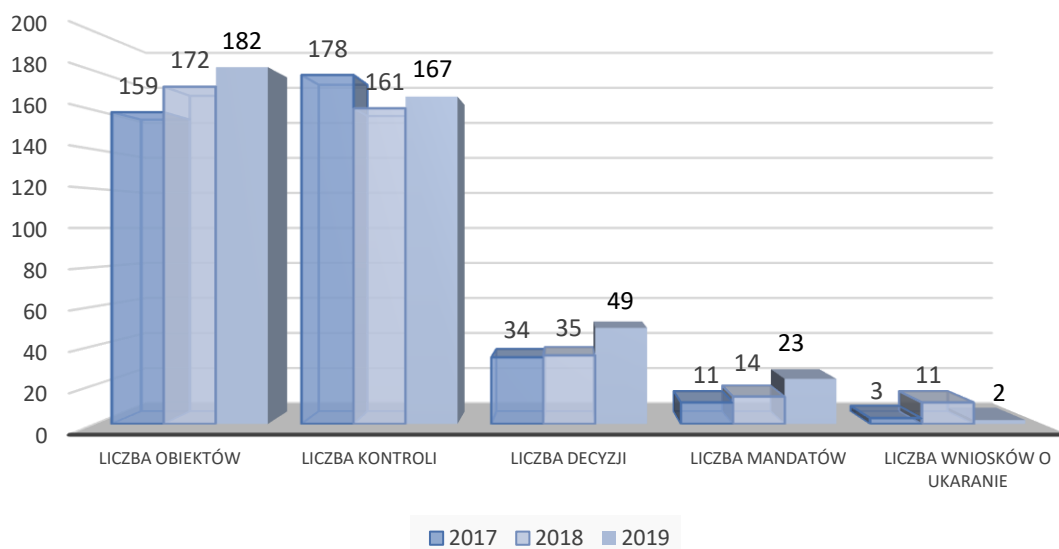
Sporządzono 2 wnioski o ukaranie karą pieniężną przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w związku z rozpoczęciem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz prowadzeniem działalności w zakresie produkcji i wypieku pieczywa oraz pieczywa cukierniczego wbrew decyzji o cofnięciu zatwierdzenia zakładu.

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych należały:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów oraz posadzek w pomieszczeniach, w których przygotowuje się, poddaje obróbce lub przetwarza środki spożywcze,
- zniszczone, wyeksploatowane powierzchnie wyposażenia (urządzenia produkcyjne) w obszarach, w których pracuje się z żywnością,
- brak realizowania zasad systemu HACCP w zakresie zapewnienia o zgodności wyrobów gotowych produkowanych w zakładach z wymogami prawa żywnościowego w zakresie kryteriów mikrobiologicznych,
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
- brak procedur dotyczących postępowania w celu zapewnienia skutecznej ochrony zakładu przed szkodnikami,
- nieprawidłowości w znakowaniu środków spożywczych.

Poniżej w formie wykresu przedstawiono ww. dane w porównaniu z latami 2017 i 2018.

**Zakłady produkcji żywności
porównanie danych 2017 - 2018 - 2019**

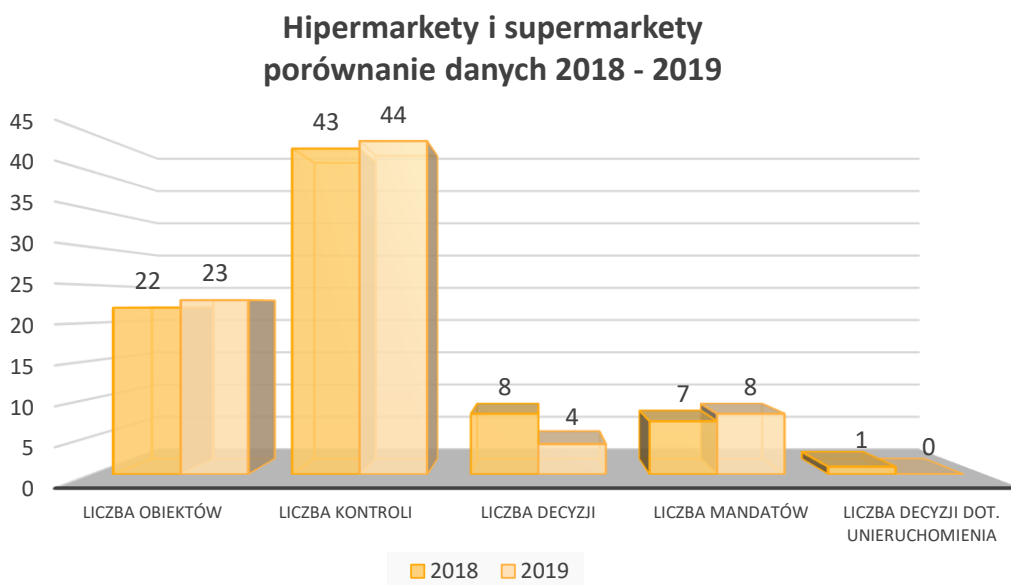
Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019**Supermarkety**

W roku 2019 bieżącym nadzorem sanitarnym objęto 23 supermarkety, w których przeprowadzono 44 kontrole sanitarne. W trakcie 12 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co stanowiło 27,3% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tej grupie obiektów. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 8 osób ukarano grzywnami w drodze mandatów karnych, na łączną kwotę 2 200 zł. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie wydał 4 decyzje administracyjne, w tym 1 decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności dotyczącą wycofania z obrotu handlowego i zniszczenia środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych, z uwagi na nieprawidłowe warunki przechowywania niezgodne z zaleceniami producentów.

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych należały:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny i sanitarno-techniczny pomieszczeń,
- nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych o nieprawidłowej jakości zdrowotnej.

Poniżej w formie wykresu przedstawiono ww. dane w porównaniu z rokiem 2018.

Magazyny hurtowe

W roku 2019 bieżącym nadzorem sanitarnym objęto 106 magazynów hurtowych, w których przeprowadzono 92 kontrole sanitarne. W trakcie 15 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co stanowiło 16,3% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tej grupie obiektów. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 3 osoby ukarano grzywnami w drodze mandatów karnych, na łączną kwotę 1 100 zł. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie wydał 4 decyzje administracyjne, w tym 1 decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności dotyczącą wycofania z obrotu handlowego i zniszczenia środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych o nieprawidłowej jakości

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

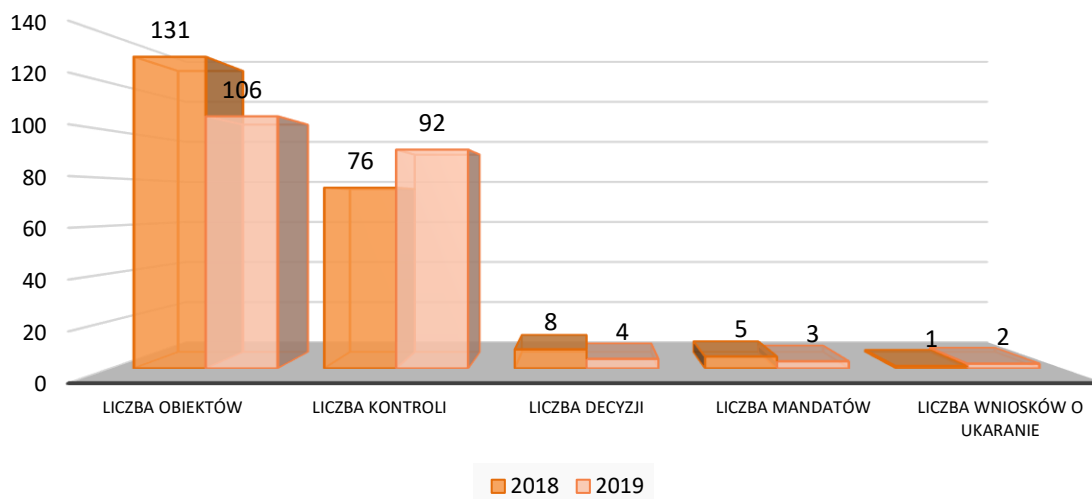
zdrowotnej (tj. po upływie terminów przydatności do spożycia oraz dat minimalnej trwałości). Ponadto, wystosowano 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych należały:

- nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny i sanitarno-techniczny pomieszczeń,
- brak opracowanych instrukcji GHP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP w zakresie prowadzonej działalności.

Poniżej w formie wykresu przedstawiono ww. dane w porównaniu z rokiem 2018.

Magazyny hurtowe porównanie danych 2018-2019

Suplementy diety

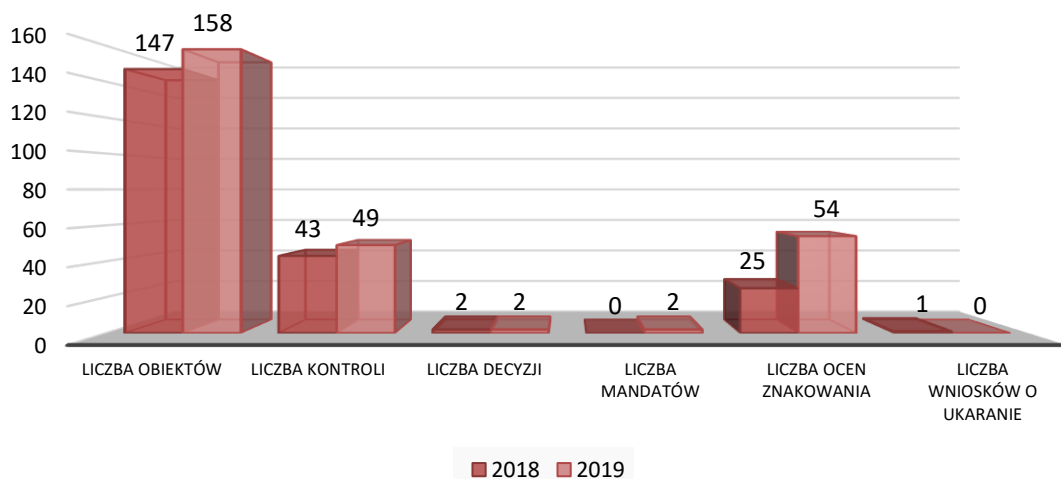
W ocenianym okresie w rejestrze prowadzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie znajdowało się 158 podmiotów gospodarczych produkujących oraz wprowadzających do obrotu suplementy diety. Nadzorem sanitarnym objęto również przedsiębiorców wprowadzających do obrotu środki spożywcze, w tym suplementy diety za pośrednictwem Internetu. Ogółem przeprowadzono 49 kontroli sanitarnych. W trakcie 2 kontroli stwierdzono nieprawidłowości, co stanowiło 0,04% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tej grupie obiektów. Dodatkowo, przeprowadzono 54 oceny znakowania suplementów diety, spośród których, 12 było kwestionowanych, co stanowiło 22,2% wszystkich przeprowadzonych ocen znakowania. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 2 osoby ukarano grzywnami w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 500 zł. Wydano 2 decyzje administracyjne, w tym 1 decyzję dotyczącą wstrzymania wprowadzania do obrotu oraz wstrzymania reklamy i prezentacji na stronach internetowych suplementu diety, do czasu zakończenia postępowania wyjaśniającego, toczącego się przed Głównym Inspektorem Sanitarnym, w ramach którego ww. organ zobowiązał przedsiębiorcę do przedłożenia opinii Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych potwierdzającej czy produkt nie spełnia wymagań produktów leczniczych, określonych przepisami prawa farmaceutycznego.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Poniżej w formie wykresu przedstawiono ww. dane w porównaniu z rokiem 2018.

Suplementy diety porównanie danych 2018 - 2019

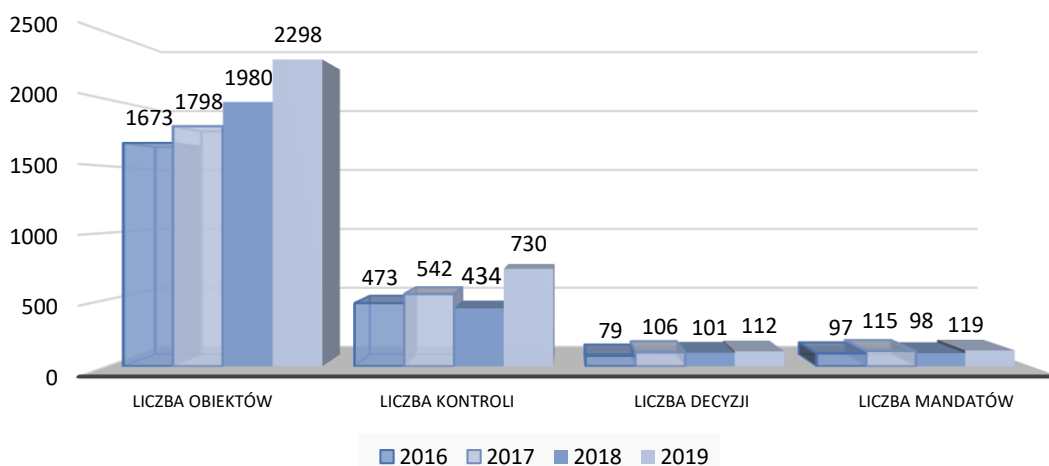

Nadzór nad obiektami obrotu detalicznego

W roku 2019 w powiecie krakowskim w ewidencji znajdowało się 2298 obiektów obrotu detalicznego, do których należały: sklepy spożywcze, kioski spożywcze (w tym znajdujące się na placach targowych i poza nimi), obiekty tymczasowe i ruchome, środki transportu. W porównaniu z rokiem 2018 liczba zakładów będących pod nadzorem uległa zwiększeniu o 318. W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie 730 kontroli sanitarnych, z czego w 227 obiektach stwierdzono niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa, co stanowiło 31,10% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tych zakładach. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości 119 osób ukarano grzywnami w drodze mandatów karnych, na łączną kwotę 16 200 zł.

Poniżej w formie wykresu przedstawiono ww. dane porównując je z latami 2016 - 2018.

Sklepy, kioski, obiekty ruchome i tymczasowe porównanie danych 2016 - 2017 - 2018 - 2019

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Dodatkowo, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie wydał 112 decyzji administracyjnych, z czego 3 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności, w związku ze stwierdzeniem bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego.

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych w omawianej grupie obiektów należały:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń zakładów i wyposażenia,
- brak prowadzenia systematycznych zapisów wynikających z wdrożenia i przestrzegania instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) oraz systemu HACCP,
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
- wprowadzanie do obrotu handlowego środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej tj.: po upływie daty minimalnej trwałości i po terminie przydatności do spożycia.

Produkcja pierwotna

W roku 2019 w powiecie krakowskim w ewidencji znajdowało się 996 gospodarstw rolnych. W porównaniu z rokiem 2018 liczba zarejestrowanych gospodarstw uległa zwiększeniu o 211. Przeprowadzono w nich łącznie 149 kontroli sanitarnych, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości. Ponadto, przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie przeprowadzili 11 kontroli sanitarnych planowanych na rok 2019 wspólnie z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w ramach zawartego porozumienia z dnia 20 stycznia 2015 r. w sprawie współdziałania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. W trakcie przeprowadzonych kontroli sanitarnych pobrano do badań laboratoryjnych 16 próbek środków spożywczych tj.: owoców i warzyw. Zarówno otrzymane wyniki badań żywności jak i przeprowadzone kontrole nie były kwestionowane.

W lutym 2019 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie w ramach podnoszenia świadomości i edukacji rolników (w zakresie ich obowiązków wynikających z prawa żywnościowego oraz higieny produkcji) wystosował do Małopolskiej Izby Rolniczej, Wydziału Podatku i Opłat Urzędu Miasta Krakowa, Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Karniowicach, a także do Burmistrzów i Wójtów Gmin, na terenie których sprawuje nadzór, pisma informujące o:

- obowiązku rejestracji działalności w zakresie dostaw bezpośrednich oraz podmiotów działających na rynku spożywczym prowadzących produkcję pierwotną,
- konieczności zapewnienia bezpieczeństwa mikrobiologicznego owoców miękkich na etapie produkcji pierwotnej,
- zmianach w przepisach dotyczących prowadzenia działalności w ramach rolniczego handlu detalicznego.

Wskazano również na możliwość współpracy przedstawicieli tut. Inspektora Sanitarnego poprzez uczestnictwo w organizowanych przez adresatów wyżej wskazanych pism szkoleniach lub spotkaniach z osobami prowadzącymi działalność rolniczą lub ich przedstawicielami, celem

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

przedstawienia istniejących obecnie możliwości prowadzenia form produkcji i sprzedaży oraz związanych z tym wymagań w zakresie prawa żywnościowego.

Ponadto, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie opracował ulotkę, w której zawarł podstawowe informacje dotyczące możliwości prowadzenia działalności w zakresie produkcji pierwotnej, dostaw bezpośrednich, obowiązku rejestracji działalności rolniczej, bezpieczeństwa mikrobiologicznego owoców miękkich na etapie produkcji pierwotnej oraz prowadzenia działalności w ramach rolniczego handlu detalicznego.

Powyższa ulotka była na bieżąco rozpowszechniana wśród rolników podczas przeprowadzania czynności kontrolnych. Dodatkowo, została ona udostępniona stronom w punkcie informacyjnym w tut. Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz została zamieszczona w formacie pliku pdf na stronie internetowej PSSE w Krakowie.

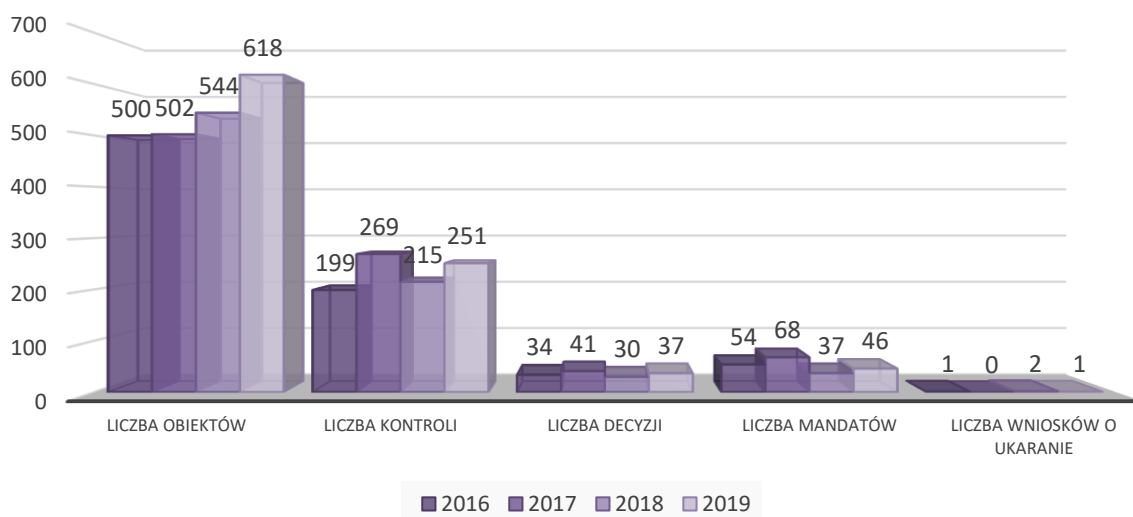
Dodatkowo, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników do sklepów i restauracji (Dz.U. 2018 poz. 2242) i wprowadzającej zmiany w rozdziale 10a ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, które dotyczą rolniczego handlu detalicznego, uaktualniono również informacje w ww. zakresie na stronie BIP oraz stronie PSSE w Krakowie.

Nadzór nad obiektami żywienia zbiorowego otwartego

W roku 2019 w ewidencji znajdowało się 618 obiektów żywienia zbiorowego otwartego. Przeprowadzono w nich 251 kontroli sanitarnych. Podczas 73 kontroli stwierdzono niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa, co stanowiło 29,08% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tych zakładach. Za stwierdzone podczas kontroli uchybienia 46 osób ukarano grzywnami w drodze mandatów karnych na łączną kwotę 8 100 zł. Dodatkowo, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie wydał 37 decyzji administracyjnych, w tym 2 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności, w związku ze stwierdzeniem bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego.

Poniżej w formie wykresu przedstawiono ww. dane porównując je z latami 2016 - 2018.

**Obiekty żywienia zbiorowego otwartego
porównanie danych 2016 - 2017 - 2018 - 2019**

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w związku z prowadzeniem działalności niezgodnie z decyzją zatwierdzającą zakład.

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych należały:

- niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych pomieszczeń,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz sprzętu produkcyjnego,
- brak do wglądu w miejscu wykonywanej pracy orzeczeń lekarskich z badań do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników pracujących w styczności z żywnością,
- brak na bieżąco przestrzeganych zapisów instrukcji z zakresu Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej oraz systemu HACCP.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie w okresie wakacyjnym przeprowadzili 20 kontroli sanitarnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych w miejscowościach turystycznych tj.: Ojców, Pieskowa Skała, Sułszowa, Wola Kalinowska. Podczas kontroli dokonano oceny stanu sanitarno-higienicznego oraz sanitarno-technicznego obiektów. W trakcie prowadzonych czynności w 6 skontrolowanych zakładach stwierdzono uchybienia natury sanitarno-higienicznej, a w 2 przypadkach uchybienia natury sanitarno-technicznej. Za stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości natury sanitarno-higienicznej nałożono 2 grzywny w drodze mandatów karnych oraz wydano doraźne polecenia pokontrolne mające na celu poprawę stanu sanitarnego w zakładach. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami natury sanitarno-technicznej zostały wydane 2 decyzje administracyjne.

Ponadto, w dniach 19 czerwca oraz 22 sierpnia 2019 r. przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych nad Zalewem Budzyńskim i Zalewem Na Piaskach w Budzynie, Cholerzynie i Kryspinowie. W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych w 9 skontrolowanych zakładach stwierdzono uchybienia natury sanitarno-higienicznej, natomiast w 6 przypadkach stwierdzono uchybienia natury sanitarno-technicznej. Za stwierdzone nieprawidłowości natury sanitarno-higienicznej, 9 osób odpowiedzialnych ukarano grzywnami w drodze mandatów karnych. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami natury sanitarno-technicznej, brakiem opracowanej i wdrożonej dokumentacji z zakresu GHP, GMP i HACCP wydano 6 decyzji administracyjnych.

Dodatkowo, w dniach 26 i 27 września 2019 r., zostały przeprowadzone kontrole sanitarne w 13 obiektach żywnościowo-żywnościowych w obrębie MPL Kraków-Balice ul. Kpt. M. Medweckiego 1 w Balicach, podczas których nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Nadzór nad blokami żywienia w szpitalach

W roku 2019 w powiecie krakowskim w ewidencji znajdowały się 3 bloki żywienia w szpitalach, w których przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował między innymi: ocenę stanu sanitarnego zakładów, ocenę posiadanej dokumentacji z zakresu GHP/GMP i systemu HACCP. W jednej placówce stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne, wydano 1 decyzję administracyjną. Skontrolowane obiekty posiadają wdrożone zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej GHP/GMP i systemu HACCP.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Zakłady żywieniowe w placówkach oświatowo wychowawczych

Na terenie podlegającym ocenie znajdowały się łącznie 263 zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego w placówkach oświatowo wychowawczych tj. szkoły, przedszkola i żłobki, w których zapewniono możliwość spożywania posiłków. W systemie cateringowym formę żywienia prowadziło 185 placówek, natomiast w 78 placówkach produkcja posiłków obiadowych odbywała się w kuchni własnej. Ogółem przeprowadzono 45 kontroli sanitarnych. W 10 zakładach stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarno-higienicznej, co stanowiło 22% wszystkich kontroli przeprowadzonych w tych zakładach. W celu poprawy stanu sanitarno-technicznego wydano 7 decyzji administracyjnych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie, w związku ze stwierdzeniem bezpośredniego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego wydał 2 decyzje z rygorem natychmiastowej wykonalności zakazujące używania wody do spożycia oraz zakazu podawania posiłków niepoddanych obróbce termicznej, używania naczyń stołowych oraz sztućców wielokrotnego użycia w Szkole Podstawowej w Czernej 274 oraz w Przedszkolu Samorządowym "Słoneczne" w Iwanowicach, Oddział w Sieciechowicach - woda nie spełniała wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku, w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Sporządzono 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w związku ze sprzedażą środków spożywczych dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty nie spełniających wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie *grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.*

Do najczęściej powtarzających się nieprawidłowości stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych należały:

- nieprawidłowy stan sanitarno-porządkowy kontrolowanych pomieszczeń,
- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz sprzętu produkcyjnego.

Nadzór w obiektach żywieniowych podczas wycieczki dzieci i młodzieży

W ramach działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywieniowego podczas wycieczki dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych oraz letnich skontrolowano 8 zakładów żywieniowych. Przeprowadzono w nich łącznie 11 kontroli sanitarnych. Skontrolowane w tej grupie obiekty, posiadały wdrożone zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej (GHP i GMP) oraz systemu HACCP.

Sporządzono 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej przez Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w związku z prowadzeniem działalności żywnościowo-żywieniowej bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności podczas wycieczki dzieci i młodzieży w okresie letnim.

Ocena jakości żywienia

W 2019 roku w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego przeprowadzono ogółem 24 oceny sposobu żywienia w tym: 14 ocen sposobu żywienia w zakładach znajdujących się w placówkach oświatowo wychowawczych (szkoły, przedszkola), 6 ocen w zakładach żywienia dzieci i młodzieży podczas letniego i zimowego wycieczki, 1 ocenę w zakładzie

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

cateringowym przygotowującym posiłki dla szkół i przedszkoli, 3 oceny w blokach żywienia w szpitalach.

Sposób żywienia dzieci i młodzieży w stołówkach szkolnych, przedszkolnych kontrolowano pod kątem spełnienia wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. *w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.*

W dwóch zakładach tj. w stołówce szkolnej oraz w punkcie wydawania posiłków w przedszkolu stwierdzono następujące nieprawidłowości:

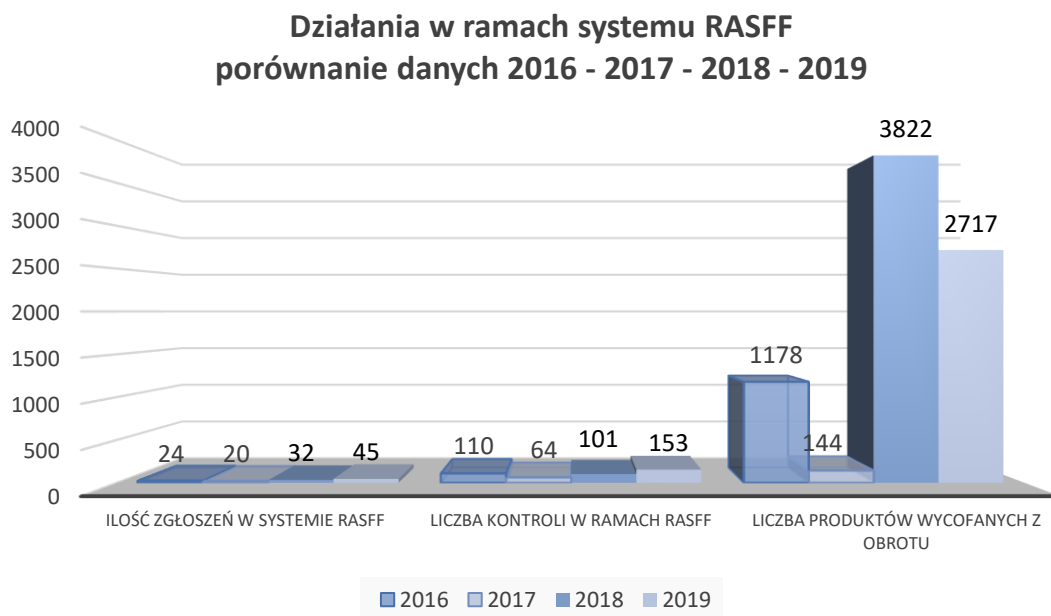
- brak podawania porcji ryby, co najmniej raz w tygodniu,
- brak porcji warzyw i owoców w posiłku podanym na śniadanie.

W związku z powyższym wydano polecenia pokontrolne celem zapewnienia dzieciom odpowiedniego żywienia zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa

Działania w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)

Z uwagi na otrzymane powiadomienia w systemie RASFF w roku 2019 na terenie powiatu krakowskiego prowadzono postępowania w 37 przypadkach zgłoszeń alarmowych oraz w 7 przypadkach zgłoszeń informacyjnych. Przeprowadzono łącznie 153 kontrole sanitarne. Z obrotu handlowego wycofano ogółem 2717 sztuk środków spożywczych opakowanych jednostkowo, 49,75 kg środków spożywczych nieopakowanych oraz 4 sztuki opakowań wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Poniżej w formie wykresu przedstawiono powyższe dane w porównaniu z 2016, 2017 oraz 2018 rokiem:

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Zatrucia pokarmowe

W roku 2019 przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie Oddziału Higieny Żywności i Żywienia uczestniczyli w 3 dochodzeniach epidemiologicznych, w związku ze zgłoszonymi podejrzeniami zatruc pokarmowych w następujących zakładach tj.:

- stołówka i punkt wydawania posiłków w szkole podstawowej z oddziałem przedszkolnym,
- punkt wydawania posiłków w bloku żywienia w szpitalu,
- lokal gastronomiczny.

Szczegółowy opis przeprowadzonych dochodzeń został przedstawiony w rozdziale „Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych i zatruc związkami chemicznymi” sekcja: „Zakaźne zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe”.

Jakość zdrowotna środków spożywczych

W roku 2019 ogółem w powiecie krakowskim pobrano do badań laboratoryjnych i przebadano 187 próbek, z czego: 172 próbki żywnościowe i 15 próbek wymazów sanitarnych. Ze 187 pobranych próbek, 132 pobrano w ramach „Planu pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na rok 2019”, pozostałe 55 próbek pobrano w związku z wnioskami konsumentów, bądź ze zgłoszeniem podejrzenia wystąpienia ogniska zatrucia pokarmowego. Żadna z pobranych do badań laboratoryjnych próbek nie została zakwestionowana.

Import - Export

W roku 2019 na terenie powiatu krakowskiego przeprowadzono łącznie 271 granicznych kontroli sanitarnych, z czego 241 kontroli dotyczyło wywozu towarów do krajów trzecich (eksport), natomiast pozostałe 30 kontroli dotyczyło przywozu towarów z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej (import).

Czynności kontrolne związane z eksportem przeprowadzono bezpośrednio w magazynach zakładów produkcyjnych, wśród których były następujące firmy: Bahlsen Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., Lajkonik Snacks Sp. z o.o., Grana Sp. z o.o., Intersnack Poland Sp. z o.o., Foodcare Sp. z o.o. oraz Langsteiner Sp. z o.o. Wśród asortymentu wysyłanego za granicę były głównie: wyroby cukiernicze, napoje (energetyzujące, rozpuszczalne, wody), płatki śniadaniowe, przekąski typu snack, kawy zbożowe, cykorja prażona, orzeszki ziemne prażone, suplementy diety.

Natomiast kontrole związane z importem w powiecie ziemskim przeprowadzono głównie w punkcie granicznej kontroli sanitarnej mieszczącym się na terenie Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków – Balice przy ul. Kpt. M. Medweckiego 1. Przedmiotem kontroli były głównie suplementy diety, a sporadycznie ekstrakty roślinne oraz wyroby z tworzywa sztucznego.

Wszystkie ocenione partie środków spożywczych i wyrobów spełniały wymagania w zakresie jakości zdrowotnej, wobec powyższego uzyskały świadectwa dopuszczenia do obrotu.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Podsumowanie

Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych, zlokalizowanych na terenie powiatu krakowskiego ocenia się jako dobry.

W 2019 roku w zakładach żywnościowo-żywnościowych zmniejszył się procent kontroli kwestionowanych (24,32%) w stosunku do roku 2018 (25,67%) oraz procent wydanych decyzji administracyjnych w stosunku do liczby przeprowadzonych kontroli tj. z 15% w 2018 r. (liczba kontroli 1383) na 13% w 2019 r. (liczba kontroli 1723) co świadczy o coraz większej świadomości przedsiębiorców w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrożeniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także wprowadzeniu procedur na podstawie zasad systemu HACCP.

W ocenianych blokach żywienia znajdujących się w placówkach oświatowo-wychowawczych zapewniono zadawalający sposób żywienia, posiłki zawierały podstawowe składniki odżywcze tj. białka, węglowodany, tłuszcze, składniki mineralne i witaminy.

Wszystkie pobrane do badań laboratoryjnych próby żywnościowe w 2019 r. były niekwestionowane co świadczy o tym, iż wprowadzana do obrotu handlowego żywność była bezpieczna dla konsumentów.

Ocenił się także stan środków spożywczych oraz materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, których kontroli granicznych dokonano na terenie powiatu krakowskiego, spełniały wymagania w zakresie jakości zdrowotnej, wobec powyższego uzyskały świadectwa dopuszczenia do obrotu.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019**IX. Ocena higienicznych warunków pracy w zakładach pracy**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie typuje do kontroli zakłady pracy kierując się występującymi szkodliwościami na stanowiskach pracy stwarzającymi zagrożenie dla życia i zdrowia pracowników. W roku 2019 nadzorem sanitarnym na terenie powiatu krakowskiego objętych było 276 zakładów pracy, zatrudniających 11 156 pracowników. Przeprowadzono ogółem 461 kontroli, w tym m.in. 185 kontroli doraźnych dotyczących: nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, zgłaszanymi wnioskami w związku z niewłaściwymi warunkami pracy oraz kontroli sprawdzających. Podczas przeprowadzonych 200 kontroli w zakładach pracy stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny (co stanowi 43% wykonanych kontroli), w związku z powyższym wydano 200 decyzji administracyjnych nakazujących likwidację stwierdzonych uchybień.

Podjęte w roku 2019 przez Inspektora Sanitarnego działania doprowadziły do poprawy warunków sanitarno-higienicznych w zakładach pracy. Zlikwidowano przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wyegzekwowano:

- prawidłową częstotliwość przeprowadzania badań środowiskowych i badań profilaktycznych pracowników,
- zapewnienie pracownikom pomieszczeń zgodne z obowiązującymi przepisami sanitarno-higienicznymi,
- prawidłowe oznakowanie i przechowywanie substancji i mieszanin chemicznych,
- prawidłową ocenę ryzyka zawodowego (dot. m. in. występowania czynników biologicznych).

W dalszym ciągu istotnym problemem w zakładach pracy jest występowanie czynników rakotwórczych lub mutagennych, których nie można wyeliminować z procesów technologicznych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie szczegółowo egzekwuje przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy. Na terenie powiatu krakowskiego znajduje się 6 takich zakładów gdzie w narażeniu zatrudnionych jest – 79 pracowników.

Równolegle z realizowanym bieżącym nadzorem nad higienicznymi warunkami pracy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie przeprowadzał oceny narażenia zawodowego w sprawie chorób zawodowych i wydawał decyzje stwierdzające choroby zawodowe lub decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

		ROK		
		2017	2018	2019
Liczba zgłoszonych podejrzeń w sprawie chorób zawodowych		24	16	32
Liczba wydanych decyzji w przedmiocie chorób zawodowych:	stwierdzających chorobę zawodową	5	7	11
	o braku podstaw do rozpoznania choroby zawodowej	26	8	14
Liczba przeprowadzonych ocen narażenia zawodowego		65	47	44

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019**Stwierdzone w roku 2019 jednostki chorobowe
wg Rozporządzenia Rady Ministrów z 2009 r.**

ROK 2019		
Pozycja	Nazwa choroby	Liczba
4	Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	1
15	Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat	6
19	Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	3
20	Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego (...)	1
Razem		11

W ramach nadzoru bieżącego prowadzona była również ocena przestrzegania zakazu palenia tytoniu w nadzorowanych zakładach pracy zgodnie z Ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w/w zakresie.

Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie, zgodnie z art. 29 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1203) realizuje zadania z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego kontrolując przestrzeganie przez producentów, importerów, dalszych użytkowników oraz dystrybutorów wymogów dotyczących stosowania oraz wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

Na terenie objętym nadzorem skontrolowano ogółem 261 obiektów, w tym 241 stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny, 18 dystrybutorów oraz 2 dalszych użytkowników - formulatorów substancji chemicznych i ich mieszanin.

Nieprawidłowości, dotyczące naruszenia przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin stwierdzono podczas 38 kontroli.

W roku 2019 wydano 38 decyzji z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin.

Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych

Na terenie powiatu krakowskiego znajdują się 2 podmioty odpowiedzialne za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, w tym 1 podmiot zobowiązany do uzyskania pozwolenia na obrót. Przeprowadzono 6 kontroli z zakresu wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, w tym pod kątem przestrzegania zakazu stosowania substancji czynnych, będących przedmiotem decyzji Komisji o „niewłączaniu niektórych substancji do załącznika I, IA lub IB do dyrektywy 98/8/WE”, prawidłowości oznakowania opakowań produktów biobójczych oraz posiadania pozwolenia na obrót produktem biobójczym przez podmiot odpowiedzialny.

Wydano 2 decyzje z zakresu wprowadzania do obrotu na teren Rzeczypospolitej Polskiej produktów biobójczych.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Wstrzymano wprowadzanie do obrotu produktu biobójczego VIGONEZ NEPTUNE KONCENTRAT DO ZWALCZANIA OWADÓW LATAJĄCYCH z uwagi na brak pozwolenia na obrót.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami z zakresu wprowadzania do obrotu produktów biobójczych nałożono 1 mandat karny.

Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych („dopalaczy”)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie podejmuje działania zmierzające do wyeliminowania z obrotu środków zastępczych tzw. „dopalaczy”. Na terenie powiatu krakowskiego, przeprowadzono 3 kontrole z zakresu wprowadzania do obrotu środków zastępczych, które jednak nie potwierdziły aby podmioty wprowadzały do obrotu substancje spełniające definicję środka zastępczego.

W roku 2019 w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu na teren Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych prowadzono wyrywkowy przegląd stron internetowych, który wykazał, iż w ofercie internetowej znajdują się obecnie produkty chemiczne, wymienione w załącznikach do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu substancji psychotropowych, środków odurzających oraz nowych substancji psychoaktywnych nad którymi nadzór sprawują organy ścigania. Mając na uwadze powyższe tutejszy Inspektor Sanitarny w ramach współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Krakowie przekazuje informacje o pojawiających się ofertach sprzedaży substancji zamieszczonych na stronach internetowych do wykorzystania służbowego.

Podsumowanie

Kontrole warunków pracy wybranych sektorów przemysłowych, w tym kontrole tematyczne wynikające z planu pracy na 2019 rok, dotyczące wypełniania przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach zatrudniających pracowników w narażeniu na substancje rakotwórcze lub mutagenne zawarte w lekach cytostatycznych pozwoliły na wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości. Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie kart charakterystyki oraz oznakowania opakowań przez dostawców substancji chemicznych i ich mieszanin doprowadził do wyegzekwowania prawidłowego sporządzenia powyższych kart oraz etykiet, a tym samym bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Analizując wyniki kontroli należy stwierdzić, że w dalszym ciągu istnieje konieczność przeprowadzania szczegółowych tematycznych kontroli higienicznych warunków pracy mających na celu likwidację zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników.

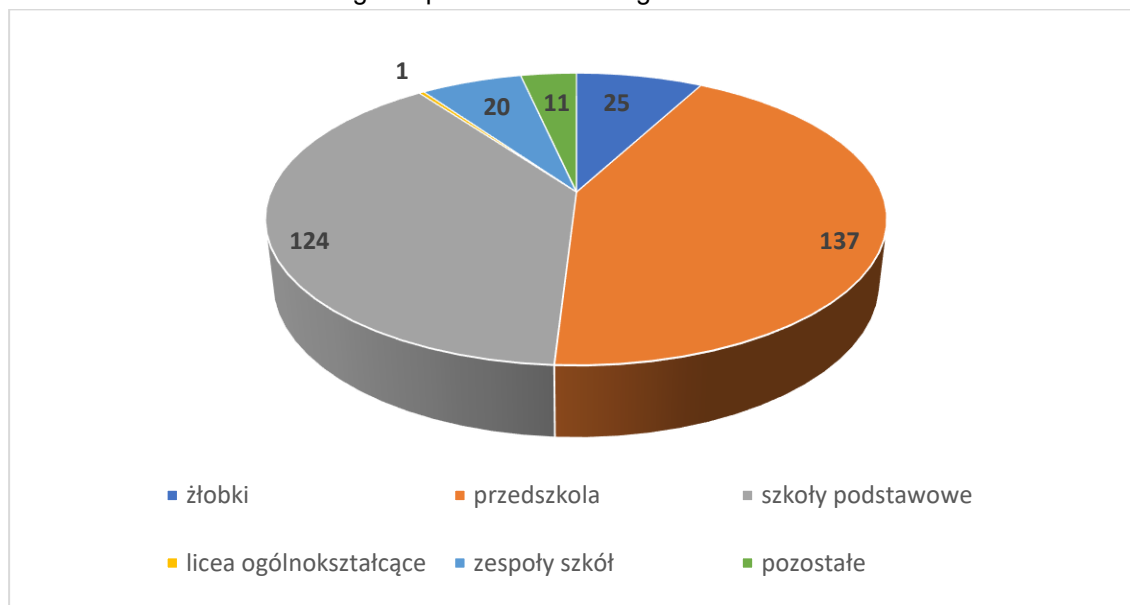
Z danych statystycznych w zakresie chorób zawodowych wynika, iż pomimo egzekwowania przepisów dotyczących higienicznych warunków pracy podczas kontroli sanitarnych pracodawców, liczba stwierdzonych chorób zawodowych minimalnie zwiększyła się w 2019 roku w porównaniu do roku 2018 z 7 do 11.

X. Ocena bezpieczeństwa sanitarnego placówek oświatowo-wychowawczych

W roku 2019 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie, na terenie powiatu krakowskiego, znajdowało się 318 stałych obiektów nauczania i wychowania w tym: 25 żłobków, 137 przedszkoli, 124 szkół podstawowych, 1 liceum ogólnokształcące, 20 zespołów szkół, 11 pozostałych obiektów oraz 18 obiektów sezonowych (zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży). Z obiektów stałych korzystało w ciągu roku 19 061 dzieci i młodzieży, a z wypoczynku zimowego i letniego 733 uczestników.

Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, w 2010 r. przejął pod bezpośredni nadzór 12 obiektów w związku z ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753), co zostało ujęte w załączniku nr 1.

Obiekty stałe na terenie powiatu krakowskiego będące pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie w 2019 r.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie, prowadząc nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi w 2019 roku, przeprowadzili 202 kontrole sanitarne.

Placówki oświatowo-wychowawcze podłączone są do sieci wodociągowej miejskiej lub sieci wodociągów gminnych, cztery obiekty zaopatrzone są w wodę przez wodociąg lokalny w oparciu o własne studnie - badania wody bakteriologiczne i fizykochemiczne stwierdziły przydatność wody do spożycia.

W roku 2019 oddano do użytku nowo wybudowane obiekty oświatowo-wychowawcze, tj. cztery żłobki, dwa przedszkola oraz szkołę podstawową. Ponadto została rozbudowana o dodatkową bazę dydaktyczną i sportową Szkoła Podstawowa im. Stanisława Wyspiańskiego w Bibicach oraz Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zielonkach.

Celem poprawy stanu sanitarno-technicznego nadzorowanych placówek PPIS w Krakowie wydał w 2019 roku 21 decyzji administracyjnych.

Stan sanitarno-techniczny istniejących placówek oświatowo-wychowawczych systematycznie ulega poprawie dzięki prowadzonym pracom remontowym. Remonty bieżące i konserwacyjne przeprowadzono w 166 obiektach. Wykonano między innymi: malowanie sal dydaktycznych,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

---

korytarzy oraz szatni, remonty pomieszczeń sanitarnych, wymieniano oświetlenie, stolarkę okienną i drzwiową, a także wykładziny podłogowe lub podłogi. Ponadto przeprowadzono remonty nawierzchni dojeżdż do budynków oraz modernizację placów zabaw.

Warunki do utrzymania higieny

Wyposażenie placówek w urządzenia sanitarno-higieniczne w stanie pełnej sprawności technicznej było stałym przedmiotem kontroli Inspekcji Sanitarnej. W 2019 r. wydano 5 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego sanitariatów dla dzieci (obejmujących wymianę zniszczonych urządzeń sanitarnych, wymianę płytek ceramicznych, malowanie ścian, wymianę lub naprawę zniszczonej stolarki drzwiowej).

Umeblowanie sal w przedszkolach i szkołach

W roku 2019 w 26 placówkach, do których uczęszczało 883 dzieci skontrolowano poprawność dostosowania mebli edukacyjnych (stolików i krzeseł) do wymagań ergonomii. We wszystkich skontrolowanych placówkach meble były prawidłowo dobrane do wzrostu dzieci. W odniesieniu do poprzedniego roku sprawozdawczego zdecydowanej poprawie uległo wyposażenie szkół w meble (stoliki, krzesła) dostosowane do zasad ergonomii. W każdej szkole zapewniono uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

Higieniczny rozkład zajęć

W 66 szkołach, w 973 oddziałach dokonano oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych. W ocenianych rozkładach zajęć lekcyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Nadzór nad preparatami i substancjami chemicznymi

Systematycznie prowadzony jest nadzór nad niebezpiecznymi preparatami i substancjami chemicznymi w szkolnych pracowniach chemicznych. W 2019 roku w 15 placówkach, skontrolowano klasopracownie chemiczne. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2019 r. skontrolowano zorganizowany na terenie powiatu krakowskiego wypoczynek dzieci i młodzieży szkolnej w okresie zimowym oraz letnim. Przeprowadzono łącznie 18 kontroli w obiektach sezonowych (zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży). Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Wypoczynek dzieci i młodzieży został właściwie przygotowany pod względem warunków higienicznych i zdrowotnych.

Podsumowanie

Większość skontrolowanych w 2019 r. obiektów zapewniła dzieciom oraz uczniom bezpieczne warunki pobytu i nauki (w tym letniego i zimowego wypoczynku).

Skontrolowane żłobki i kluby dziecięce funkcjonowały w obiektach przystosowanych odpowiednio do prowadzonej działalności opiekuńczo-wychowawczej.

Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania i wychowania na terenie powiatu krakowskiego można ocenić jako dobre.

XI. Profilaktyka w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego

W roku 2019, celem zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci, młodzieży i dorosłych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie inicjował, nadzorował i koordynował działania oświatowo - zdrowotne i promocji zdrowia w 17 gminach powiatu krakowskiego.

Działania te dotyczyły następujących zagadnień:

- profilaktyki nowotworowej,
- profilaktyki palenia tytoniu,
- profilaktyki uzależnień, w tym przeciwdziałania używaniu nowych narkotyków-dopalaczy,
- profilaktyki wszawicy,
- profilaktyki próchnicy,
- racjonalnego stosowania antybiotyków oraz profilaktyki grypy,
- bezpieczeństwa zdrowotnego dzieci, młodzieży i dorosłych w okresie letnim,
- promowania zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i zbilansowanej diety,
- promowania szczepień ochronnych.

Powyższe przedsięwzięcia prozdrowotne adresowane były do szerokiego kręgu odbiorców poprzez realizację programów edukacyjnych, interwencji nieprogramowych oraz kampanii informacyjnych o zasięgu ogólnopolskim oraz lokalnym.

W 2019 roku realizowano:

8 programów profilaktyczno – edukacyjnych

w tym:

5 programów profilaktyczno - edukacyjnych na poziomie krajowym

3 programy profilaktyczno - edukacyjne na poziomie wojewódzkim

Największe grono odbiorców zyskały programy „Trzymaj Formę!” oraz „Bieg po zdrowie”.

„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu”, w tym:

Program **„Czyste powietrze wokół nas”**, który został zrealizowany w 39 placówkach (w przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych) dla 1 295 osób, to program przedszkolnej edukacji antytytoniowej adresowany do dzieci 5 i 6 letnich oraz ich rodziców.

Wojewódzki program pt. **„Nie pal przy mnie proszę”**, kontynuacja powyższego programu skierowana do klas I-III, został zrealizowany w 37 szkołach podstawowych dla 1 500 osób.

Kolejny z wojewódzkich programów antynikotynowych - **„Znajdź właściwe rozwiązanie”**, realizowany był w 31 placówkach: klasach IV-VIII szkół podstawowych oraz oddziałach gimnazjalnych. Odbiorcami programu było 1 165 uczniów.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Najnowszy z programów dotyczących profilaktyki palenia tytoniu – **„Bieg po zdrowie”**, skierowany do uczniów klas IV, zrealizowały 54 szkoły podstawowe. Odbiorcami programu było 3 125 uczniów wraz z rodzicami.

Jak co roku, dużym zainteresowaniem cieszył się program **„Trzymaj Formę!”**, który został zrealizowany w 37 placówkach - szkołach podstawowych w klasach V - VIII oraz oddziałach gimnazjalnych. Odbiorcami było 7 760 osób. Stałym celem powyższego programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród uczniów i ich rodzin, poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

W programie **„ARS, czyli jak dbać o miłość”**, dotyczącym profilaktyki stosowania środków psychoaktywnych przez młodych ludzi, wzięło udział 97 osób z 3 placówek.

Program profilaktyczno – edukacyjny realizowany na poziomie wojewódzkim - **„Wybierz Życie Pierwszy Krok”** ukierunkowany jest na profilaktykę raka szyjki macicy i ma na celu wzrost poziomu wiedzy na temat tego nowotworu oraz roli wirusa HPV w jego powstawaniu. Adresowany jest do młodzieży szkół ponadpodstawowych oraz ich rodziców. Program realizowany był w 5 placówkach wśród 611 odbiorców.

Łącznie interwencjami programowymi objęto 15 553 osoby z placówek zlokalizowanych na terenie powiatu krakowskiego: przedszkoli, szkół podstawowych, oddziałów gimnazjalnych oraz szkół ponadpodstawowych.

Ponadto realizowano **interwencje nieprogramowe** o zasięgu krajowym i lokalnym.

W ramach kampanii: **„Światowy Dzień Zdrowia”** – do wszystkich dyrektorów szkół ponadpodstawowych przesłano materiały edukacyjne związane z hasłem przewodnim obowiązującym w 2019 roku: „Uniwersalny zasięg / dostęp do opieki zdrowotnej”, celem rozpowszechnienia idei dbania o zdrowie wśród społeczności szkolnych (uczniów, rodziców i nauczycieli).

Lokalną interwencję nieprogramową pt. **„Bezpieczeństwo zdrowotne dzieci, młodzieży i dorosłych w okresie letnim”** przeprowadzono w 21 placówkach (szkół podstawowych, przedszkoli oraz placówek organizujących letni wypoczynek dla dzieci). Akcją objęto 660 osób. Zapoznali się oni z głównymi zagrożeniami zdrowotnymi nasilającymi się w okresie letnim. Każdorazowo przekazywano także materiały edukacyjne dot. profilaktyki zatruc grzybami. Przekazywane informacje i materiały przyjmowane były z dużym zainteresowaniem i stanowiły pomoc w działaniach profilaktycznych.

W ramach promowania **racjonalnego stosowania antybiotyków i profilaktyki grypy**, 5 placówkom (szkoły podstawowe, przedszkola) przekazano tematyczne materiały informacyjno-edukacyjne, celem poszerzenia wiedzy społeczeństwa na temat metod profilaktyki grypy, wywołującego ją wirusa i wiążących się z tą chorobą powikłań oraz racjonalnego stosowania antybiotyków. Odbiorcami interwencji nieprogramowej było 250 osób (dzieci, rodziców, nauczycieli).

W związku ze zgłaszaniem problemu wszawicy materiały edukacyjne dotyczące **profilaktyki wszawicy** (broszury, ulotki, plakaty) przekazano do 20 placówek - przedszkoli oraz szkół podstawowych. Odbiorcami było 1000 osób.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

W 2019 roku prowadzone były działania mające na celu dostarczenie rzetelnych informacji o **szczepieniach ochronnych**:

- do 216 placówek (żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe) przesłano drogą elektroniczną tematyczne materiały informacyjne,
- do 15 placówek przekazano materiały informacyjne dotyczące znaczenia szczepień ochronnych.

Łącznie działaniami objętych zostało 966 osób.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie w ramach **profilaktyki używania nowych narkotyków, tzw. dopalaczy** podejmował działania mające na celu uświadomienie młodzieży niebezpieczeństwa choćby jednorazowego sięgnięcia po narkotyki, a także uwrażliwienie społeczeństwa na stale nasilający się problem stosowania środków psychoaktywnych. Przy współpracy z policją, w jednej szkole przeprowadzono prelekcję na temat profilaktyki używania środków psychoaktywnych, w tym nowych narkotyków oraz działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w tym zakresie. W prelekcji wzięło udział 50 osób. 5 szkół otrzymało materiały informacyjno-edukacyjne dotyczące profilaktyki używania nowych narkotyków.

W ramach promowania **zasad racjonalnego żywienia dzieci** Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie zorganizował konferencję pt. „Żywienie a zdrowie dzieci i młodzieży”. W wydarzeniu wzięło udział 29 dyrektorów szkół podstawowych, szkolnych koordynatorów programu edukacyjnego „Trzymaj Formę!” oraz nauczycieli realizujących z uczniami treści dot. promowania zbilansowanej diety i aktywności fizycznej z terenu powiatu krakowskiego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie w roku 2019 przekazywał również materiały edukacyjne do żłobków, przedszkoli, szkół, placówek służby zdrowia dotyczące m.in.:

- kampanii antynowotworowej pod hasłem „Badam się - Mam pewność”;
- profilaktyki próchnicy;
- promowania zasad racjonalnego żywienia dzieci - publikacja objęta patronatem Głównego Inspektora Sanitarnego pt. „Żywienie dzieci w żłobkach”,
- profilaktyki palenia tytoniu w związku ze Światowym Dniem bez Papierosa.

O podejmowanych działaniach na bieżąco informowano za pośrednictwem strony internetowej www.pssekrakow.pl oraz mediów społecznościowych:

facebook <https://www.facebook.com/pssekrakow/>,

twitter <https://twitter.com/pssekrakow>.

Łącznie interwencjami nieprogramowymi objęto 3 624 mieszkańców powiatu krakowskiego.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

Podsumowanie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie inicjuje, wdraża, monitoruje interwencje programowe i nieprogramowe z zakresu profilaktyki chorób i promocji zdrowia na terenie powiatu krakowskiego.

Realizowane w roku 2019 interwencje programowe były kontynuacją programów wdrożonych w ubiegłych latach i mających charakter długofalowy.

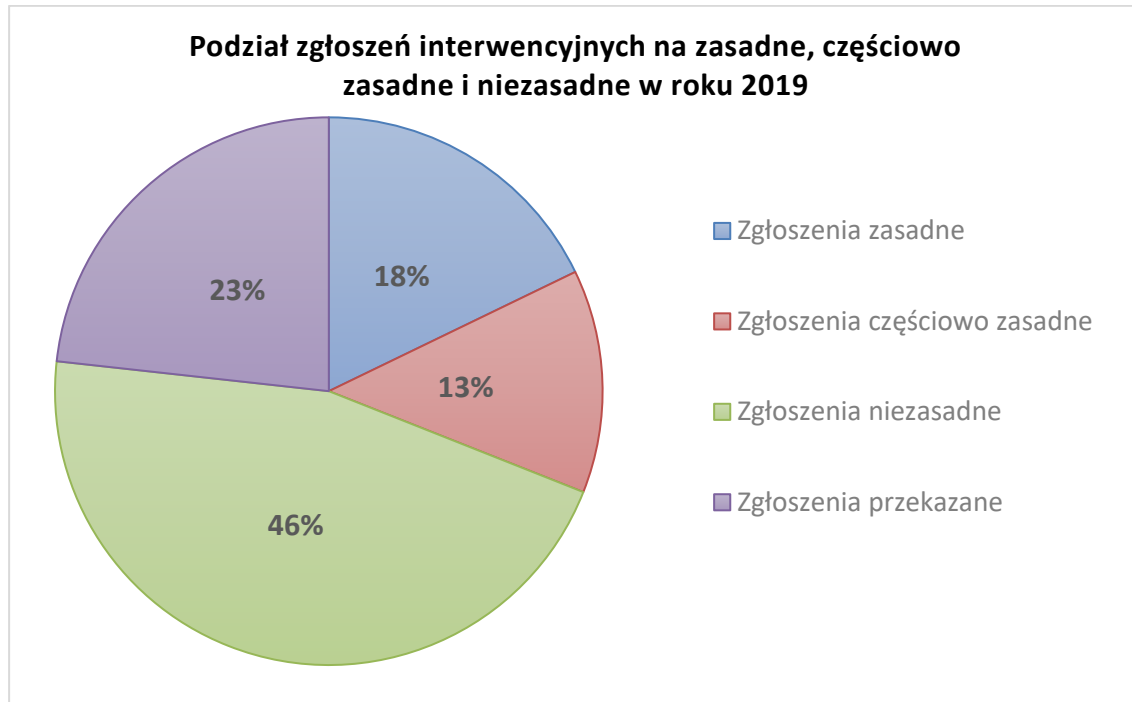
Inicjowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie interwencje i działania akcyjne były odpowiedzią na aktualne zagrożenia zdrowotne występujące wśród mieszkańców powiatu krakowskiego: dzieci, młodzieży i dorosłych.

Łącznie interwencjami programowymi i nieprogramowymi objęto 19 177 mieszkańców powiatu krakowskiego.

XIII. Postępowania interwencyjne

W 2019 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie wpłynęło 129 zgłoszeń interwencyjnych, z czego 118 zostało rozpatrzonych we własnym zakresie, 30 przekazano zgodnie z kompetencjami do innych instytucji.

Zgłoszeń zasadnych oraz częściowo zasadnych odnotowano 31%.

W zakresie **higieny żywności** wpłynęło 80 zgłoszeń w zakresie naruszenia wymagań sanitarnych, z czego:

- 69 zgłoszeń rozpatrzono we własnym zakresie,
- 11 zgłoszeń przekazano do załatwienia zgodnie z posiadanymi kompetencjami do innych instytucji.

W przypadku 16 złożonych zgłoszeń - stan w nich opisany potwierdził się, tym samym uznano je za zasadne, w 15 przypadkach częściowo się potwierdził – częściowo zasadne, w 38 przypadkach nie potwierdził się - niezasadne.

Tematyka zgłoszeń dotyczyła głównie:

- wprowadzania do obrotu handlowego środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- obecności zanieczyszczeń biologicznych w środkach spożywczych, posiłkach,
- niewłaściwych warunków przechowywania i sprzedaży środków spożywczych,
- niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego i technicznego pomieszczeń żywnościowo-żywnieniowych,
- braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych osób pracujących w styczności z żywnością,

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

- nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa żywnościowego przy wprowadzaniu do obrotu produktów za pośrednictwem portali internetowych,
- braku prawidłowego oznakowania wprowadzanych do obrotu handlowego środków spożywczych,
- niewłaściwego postępowania z odpadami.

W zakresie **higieny komunalnej** wpłynęło 37 zgłoszeń, z czego 19 przekazano właściwym organom zgodnie z kompetencją, natomiast pozostałe rozpatrzono we własnym zakresie. 4 zgłoszenia uznano za zasadne, 1 za częściowo zasadne, 13 zgłoszeń uznano za niezasadne.

Tematyka zgłaszanych wniosków dotyczyła m.in.:

- występowania insektów w mieszkaniu,
- pogryzienia przez pluskwy w schronisku,
- pojawiania się gryzoni na posesji,
- zanieczyszczania wód powierzchniowych,
- hałasu, wibracji,
- emisji zanieczyszczeń do powietrza, spalin, pyłu w budynku mieszkalnym
- jak również złego stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów.

W zakresie **higieny pracy** wpłynęło 7 zgłoszeń dotyczących niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych i porządkowych w zakładach pracy. Rozpatrzono wszystkie zgłoszenia z czego w 3 przypadkach uznano je jako zasadne.

W zakresie **higieny dzieci i młodzieży** zarejestrowano 3 zgłoszenia, spośród których 1 uznano za częściowo zasadne, 2 za niezasadne. Zgłoszenia dotyczyły wyczuwalnego zapachu pleśni w szkole oraz nie działającej klimatyzacji w przedszkolu. Zgłoszenie dotyczące specyficznego zapachu utrzymującego się na sali gimnastycznej w szkole - okazało się częściowo zasadne.

W zakresie **nadzoru zapobiegawczego** wpłynęły łącznie 2 zgłoszenia, które po rozpatrzeniu okazały się niezasadne.

XIV. Ocena końcowa

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie ocenia stan bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu krakowskiego w roku 2019 jako zadawalający – nie stwierdzono sytuacji, które powodowałyby zagrożenie epidemiczne.

Na terenie powiatu krakowskiego w roku 2019 w zakresie występujących chorób zakaźnych zaobserwowano znaczący spadek, tj. o 62% zachorowań na neuroinfekcje. W zakresie gruźlicy w 2019 roku sytuacja epidemiologiczna utrzymywała się na porównywalnym poziomie jak w latach ubiegłych.

W omawianym okresie czasu procentowy stan zaszczepienia dzieci i młodzieży wyniósł 98,8%. Na 25 482 podane preparaty szczepionkowe w roku 2019 zgłoszono 25 niepożądanych odczynów poszczepiennych (co stanowiło 0,09%), w tym 4 odczyny miały charakter poważny. Pozostałych 21 odczynów miało charakter łagodny.

Stan sanitarno-higieniczny obiektów prowadzonych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą nadzorowanych w powiecie krakowskim w 2019 roku oceniono jako dobry.

Stan sanitarno-porządkowy obiektów użyteczności publicznej, będących pod nadzorem tutejszego Inspektora Sanitarnego ocenia się jako dobry.

W 2019 roku przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne dostarczały wodę spełniającą wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. Okresowe pogorszenie jakości wody było spowodowane wtórnym zanieczyszczeniem wody jak również awariami ujęć wody. Okresowe pogorszenie jakości wody do spożycia dotyczyło ok. 6% wszystkich pobranych prób wody z wodociągów na terenie powiatu krakowskiego będących pod nadzorem Inspektora Sanitarnego. Należy podkreślić, iż czynności podejmowane przez eksploatatorów sieci wodociągowych wynikające z przygotowanych przy współudziale Inspektora Sanitarnego planów działań naprawczych skutkowały poprawą jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie prowadził nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej pod kątem obecności bakterii Legionella sp. W budynkach zamieszkania zbiorowego, podmiotach wykonujących działalność leczniczą, domach opieki społecznej. Skażenie sieci ciepłej wody użytkowej utrzymujące się na poziomie ok. 17% prób pobranych w roku 2019 wskazuje na konieczność wykonywania oznaczeń ww. parametru mikrobiologicznego w ww. grupach obiektów. Wydane przez PPIS w Krakowie decyzje zobowiązały właścicieli / zarządców obiektów nadzorowanych do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych celem doprowadzenia wody do jakości odpowiadającej wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych, zlokalizowanych na terenie powiatu krakowskiego ocenia się jako dobry.

W 2019 roku w zakładach żywnościowo-żywnościowych zmniejszył się procent kontroli kwestionowanych (24,32%) w stosunku do roku 2018 (25,67%) oraz procent wydanych decyzji administracyjnych w stosunku do liczby przeprowadzonych kontroli tj. z 15% w 2018 r. (liczba kontroli 1 383) na 13% w 2019 r. (liczba kontroli 1 723) co świadczy o coraz większej świadomości przedsiębiorców w zakresie obowiązujących wymagań oraz wdrożeniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także wprowadzeniu procedur na podstawie zasad systemu HACCP.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu krakowskiego w roku 2019

W ocenianych blokach żywienia znajdujących się w placówkach oświatowo-wychowawczych zapewniono zadawalający sposób żywienia, posiłki zawierały podstawowe składniki odżywcze tj. białka, węglowodany, tłuszcze, składniki mineralne i witaminy.

Wszystkie pobrane do badań laboratoryjnych próby żywnościowe w 2019 r. były niekwestionowane co świadczy o tym, iż wprowadzana do obrotu handlowego żywność była bezpieczna dla konsumentów.

Ocenił partie środków spożywczych oraz materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, których kontroli granicznych dokonano na terenie powiatu krakowskiego, spełniały wymagania w zakresie jakości zdrowotnej, wobec powyższego uzyskały świadectwa dopuszczenia do obrotu.

Kontroli warunków pracy wybranych sektorów przemysłowych, w tym kontrole tematyczne wynikające z planu pracy na 2019 rok, dotyczące wypełniania przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach zatrudniających pracowników w narażeniu na substancje rakotwórcze lub mutagenne zawarte w lekach cytostatycznych pozwoliły na wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości. Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie kart charakterystyki oraz oznakowania opakowań przez dostawców substancji chemicznych i ich mieszanin doprowadził do wyegzekwowania prawidłowego sporządzania powyższych kart oraz etykiet, a tym samym bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Analizując wyniki kontroli należy stwierdzić, że w dalszym ciągu istnieje konieczność przeprowadzania szczegółowych tematycznych kontroli higienicznych warunków pracy mających na celu likwidację zagrożeń dla życia i zdrowia pracowników.

Z danych statystycznych w zakresie chorób zawodowych wynika, iż pomimo egzekwowania przepisów dotyczących higienicznych warunków pracy podczas kontroli sanitarnych pracodawców, liczba stwierdzonych chorób zawodowych minimalnie zwiększyła się w 2019 roku w porównaniu do roku 2018 z 7 do 11.

Większość skontrolowanych w 2019 r. obiektów zapewniła dzieciom oraz uczniom bezpieczne warunki pobytu i nauki (w tym letniego i zimowego wypoczynku).

Skontrolowane żłobki i kluby dziecięce funkcjonowały w obiektach przystosowanych odpowiednio do prowadzonej działalności opiekuńczo-wychowawczej.

Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach nauczania i wychowania na terenie powiatu krakowskiego można ocenić jako dobre.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Krakowie inicjuje, wdraża, monitoruje interwencje programowe i nieprogramowe z zakresu profilaktyki chorób i promocji zdrowia na terenie powiatu krakowskiego.

Realizowane w roku 2019 interwencje programowe były kontynuacją programów wdrożonych w ubiegłych latach i mających charakter długofalowy.

Inicjowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie interwencje i działania akcyjne były odpowiedzią na aktualne zagrożenia zdrowotne występujące wśród mieszkańców powiatu krakowskiego: dzieci, młodzieży i dorosłych.

Łącznie interwencjami programowymi i nieprogramowymi objęto 19 177 mieszkańców powiatu krakowskiego.